ΠΡΟΣ ΤΟ
ΕΘΝΙΚΟΝ ΕΡΓΑΣΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ
450 00 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ
1934
ΙΔΡΥΤΗΣ
+ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΚΟΓΚΩΝΗΣ

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΝ ΜΕΛΛΟΝ

FEDERATION INTERNATIONALE de la Presse Periodique
ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ
ΕΛΛΑΣ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΕΘΝΙΚΟΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΕΤΟΣ 56ο — ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' | ΠΕΜΠΤΗ, 18 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1990 ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 97) 1043 (1140) | Ιδιοκτησία - Διεύθυνση: ΕΛΕΝΗ ΓΚΟΓΚΩΝΗ - ΑΜΠΑΖΗ | Γραφεία: Εμμ. Μπενάκη 6, 3ος όροφος, 26 γραφείο Αθήνα, 105 64, Τηλέφ.: 32.13.233 — 32.13.344

Η ΑΥΓΗ ΤΟΥ ΘΡΙΑΜΒΟΥ

Το Βορειοηπειρωτικό έπος του 1940

Η 28η Οκτωβρίου αποτελεί ορόσημο καί πηγή έμπνευσης γιά τίς επερχόμενες γενιές, αφετηρία καί θριαμβικό ξεκίνημα μέ πρωταγωνιστή τόν Ελληνικό λαό.

Μετά τή Μικρασιατική καταστροφή, ποικίλα προβλήματα αντιμετώπισε τό Ελληνικό κράτος. Ακολούθησε μιά περίοδος βαθειάς κρίσης. Τά χρόνια τού μεσοπολέμου ήταν δύσκολα.

Στά 1940 όμως ξαναβρήκε τόν προσανατολισμό του, τήν ψυχική του δύναμη κι αυτοπεποίθηση καί κατώρθωσε, μέσα από αντίξοες συνθήκες, νά δημιουργήσει τό περίλαμπρο «ΕΠΟΣ ΤΟΥ 1940».

Η γενιά τού 1940 δίκαια υπερηφανεύεται καί καυχιέται γιά τήν απόκρουση τής φασιστικής εισβολής, τή δραματική — μέχρι αυτοθυσίας — ηρωική στάση κατά τής Γερμανικής επίθεσης, τόν Απρίλιο τού 1941 καί τήν ανεξάντλητη καί σθεναρή Αντίσταση, στά σκοτεινά καί ματωμένα χρόνια τής Κατοχής.

Οι Έλληνες τό 1940 ταπείνωσαν τήν υπεροψία τής φασιστικής Italίας, πρόσφεραν τό αίμα τής καρδιάς τους στήν παγκόσμια υπόθεση τής ελευθερίας κι απέδειξαν, θυσιάζοντας καί τή ζωή τους, ότι η δύναμη πού στηρίζεται στήν ωμή βία καί τή διαρπαγή, δέν είναι ακαταμάχητη.

Μέ τήν εξόρμησή τους, λοιπόν, τόν Οκτώβριο τού '40 μέ τήν πίστη τους στήν τελική νίκη, μέ τήν αντρεία καί τίς θυσίες τους, έστησαν στά βορειοηπειρωτικά βουνά περίοπτο μνημείο δόξας.

Από τήν αρχή, τόν Σεπτέμβριο τού 1939, φάνηκε ότι ο πόλεμος εκείνος δέν γινόταν γιά εδαφικές κατακτήσεις, γιά ζώνες επιρροής ή γιά άλλα συμφέροντα, αλλά γιά τήν εξαφάνιση τού πολιτισμού τής ανθρωπότητας, εν ονόματι κάποιων αλλόκοτων θεωριών τής Χιτλερικής Γερμανίας καί τής Ιταλίας τού Μουσολίνι.

Τού κ. ΝΙΚ. ΥΦΑΝΤΗ
Φιλολόγου — Λυκειάρχη

Η Ελλάδα, μέσα σ' αυτή τήν πολεμική θύελλα, βρέθηκε στό σταυροδρόμι. Δέ μπόρεσε ν' αποφύγει τήν εμπλοκή, παρότι επιθυμία της ήταν νά παραμείνει ουδέτερη. Οι πλεκτάνες, οι παγίδες, τά ψέματα, οι ανέντιμες πράξεις τών Ιταλών φανέρωναν τίς προθέσεις τους.

Αποκορύφωμα τών εγκληματικών προκλήσεων υπήρξε ο τορπιλισμός τού καταδρομικού μας «Έλλη» στό λιμάνι τής Τήνου, ανήμερα τής Παναγίας.

Ο ύπουλος καί άνανδρος τορπιλισμός τού καταδρομικού μας, επέδρασε ευεργετικά στούς Έλληνες. Πείστηκαν ότι ο μοναδικός εχθρός μας ήταν η Ιταλία καί η εγκληματική της πράξη συνένωσε όλους τούς Έλληνες. Απόλυτη ομοψυχία καί ομοφωνία μεταξύ φίλων καί αντιπάλων τού καθεστώτος επήλθε.

Η απόφαση γιά άμυνα καί, στή συνέχεια, η πορεία τού στρατευμένου λαού πρός τή νίκη καί τόν θρίαμβο, υπήρξε η φυσική εκδήλωση καί κατάληξη αυτής τής ψυχικής ενότητας καί σύμπνοιας.

Τό ιταλικό σχέδιο βασιζόταν στήν κεραυνοβόλα δράση τών πολεμικών επιχειρήσεων καί εγγύηση γι' αυτό αποτελούσε ο θεωρητικός τού αστραπιαίου πολέμου Βισκόντι Πράσκα, ο αρχιστράτηγος τών Ιταλικών δυνάμεων στήν Αλβανία. Ο Πράσκα διαβεβαίωνε τόν Ιταλό δικτάτορα, ότι τά στρατεύματά του θά πραγματοποιούσαν απλή καί αναίμακτη πορεία πρός τήν Αθήνα.

Σ' αυτό τό σχέδιο η Ελλάδα απάντησε καί εκείνη μέ αστραπιαία κινητοποίηση. Μέ ενθουσιασμό προσήλθαν οι Έλληνες νά καταταγούν εθελοντικά στό στρατό. Η Ελλάδα δέν δείλιασε, δέν κάμφθηκε μπροστά στίς μηχανοκίνητες ιταλικές στρατιές. Αντίθετα, από τή μία άκρη ως τήν άλλη, είχε πάρει όψη πανηγυρική.

Η ώρα τής απόφασης ήταν ίσως μιά πράξη παραφροσύνης. Θά έλεγα, όμως, ότι περισσότερο ήταν πράξη συνέπειας στήν ιστορία.

Δέν θ' αναφερθώ λεπτομερειακά στά γεγονότα τών ημερών εκείνων. Είναι σ' όλους γνωστά. Ένα είναι γεγονός, ότι οι Έλληνες τόλμησαν καί νίκησαν. Η τελική πράξη παίχτηκε στήν Πίνδο καί στό Καλπάκι. Η νίκη στό Καλπάκι, από τίς περιφανέστερες τού ελληνοϊταλικού πολέμου, αποτέλεσε τήν αρχή τής στροφής τού πολέμου υπέρ τών στρατευμένων παιδιών μας.

Μετά τό Καλπάκι δέ, οι ελληνικές δυνάμεις προωθήθηκαν καί έφθασαν ελευθερωτές στό Αργυρόκαστρο καί στίς άλλες βορειοηπειρωτικές πόλεις. Ο δριμύτατος χειμώνας τής χρονιάς εκείνης, παρεμπόδισε τήν πιό πέρα πορεία τού ελληνικού στρατού.

Ποιά σημασία, όμως, είχε η πιό πέρα προέλαση; Η νίκη ήταν οριστική. Ο Μουσολίνι γελοιοποιήθηκε καί τό αγέρωχο καί υπεροπτικό ύφος του ποδοπατήθηκε από

ΣΥΝΕΧΕΙΑ στή σελίδα 3

Τα «ανοίγματα» τοῦ Ραμίζ Αλία

Οι παρακάτω σκέψεις έχουν ως σημείο αναφοράς τή γειτονική μας Αλβανία καί επιχειρούν νά απαντήσουν στό κρίσιμο ερώτημα:

— Οι μεταρρυθμίσεις πού σημειώνονται τελευταία σ' αυτή τή χώρα, τί τελικά είναι;

α) Πρωτού φθάσουμε στίς λεγόμενες μεταρρυθμίσεις οφείλουμε νά δούμε τί προηγήθηκε:

Όλες οι εγκυρες πληροφορίες συγκλίνουν στό ότι στά «ανοίγματα» καί στίς μεταρρυθμίσεις «σπρώχθηκε» η Αλβανική ηγεσία από τό κύμα δυσαρέσκειας τού Αλβανικού λαού, τό οποίο ογκώνεται «όλο καί περισσότερο, κινούμενο, προφανώς, στό ρεύμα τών δημοκρατικών επαναστάσεων πού εκδηλώθηκαν καί εξελίσσονται μέ ταχύ ρυθμό στό χώρο τής Ανατολικής Ευρώπης. Άς σημειωθεί ότι πάμπολλες είναι οι προειδοποιήσεις τής λαϊκής οργής, πού προκάλεσαν πανικό στό Σταλινικό καθεστώς τής Αλβανίας. Μνημονεύουμε ενδεικτικά τίς εξής:

— Τόν περασμένο Δεκέμβριο οι φοιτητές τού Πανεπιστημίου στά Τίρανα ξεσηκώθηκαν γιά τό χαμηλό τους βιοτικό επίπεδο καί γιά τήν έλλειψη θέρμανσης στούς Πανεπιστημιακούς χώρους.

— Τό Γενάρη σημειώθηκαν άλλες φοιτητικές αντιδράσεις στό Σκούταρι καί συνελήφθηκαν περισσότεροι από 100 φοιτητές.

— Στό τέλος τού ίδιου μήνα κατεστάλη εξέγερση τών φοιτητών στήν πρωτεύουσα, πού ξεσηκώθηκαν κατά τών αρχών, οι οποίες τούς κατάσχεσαν στίς εστίες τά παπούτσια καί τά παλτά τους, ενώ τό Πολυτεχνείο έκλεισε γιά δύο εβδομάδες, προκειμένου οι αρχές νά σβήσουν απ' τούς τοίχους του τή λέξη Δημοκρατία!

— Στίς αθλητικές εκδηλώσεις αντί νά ακούγονται αθλητικά συνθήματα οι φίλαθλοι φωνάζουν Δημοκρατία, φυσικά, κάτω απ' τά απειλητικά βλέμματα τής «Σιγκουρίμ».

— Δυναμιτιστικές ενέργειες εκδηλώνονται μέ στόχο μάλιστα τό άγαλμα τού Στάλιν.

Τέλος, 2.000 εργάτες εργοστασίου υφαντουργίας κατέβηκαν σέ απεργία διεκδικώντας αυξήσεις. Παρόμοιες απεργιακές εκδηλώσεις διαμαρτυρίας σημειώθηκαν τόν περασμένο χρόνο κ.ά.

β) Σέ αντιπερισπασμό τών λαϊκών κινητοποιήσεων καί αντιδράσεων τό καθεστώς τού Αλία ανακοινώνει πομπωδώς αόριστα μεταρρυθμιστικά προγράμματα. «Σικέ» αλλαγές, όπως εύστοχα ονομάσθηκαν. Συγκεκριμένα:

Η έξοδος απ' τά Σύνορα τής Αλβανίας χωρίς ειδική άδεια ενώ μέχρι τώρα ετιμωρείτο μέθανατικήποινή, γιατί γιά τό καθεστώς ήταν πράξη εσχάτης προδοσίας, στό εξής θά τιμωρείται μέ πολυετή φυλάκιση, αφού η φυγή απ' τήν Αλβανία πλέον δέν θά θεωρείται «προδοσία», αλλά «παράνομη διέλευση τών συνόρων».

— Δικαίωμα τουριστικού διαβατηρίου δόθηκε απ' τό καθεστώς γιά κάθε Αλβανό πολίτη πού επιθυμεί νά ταξιδεύσει στό εξωτερικό! (Φυσικά θά δικαιολογήσει πού βρήκε τά χρήματα, κλπ.).

— Μειώθηκαν οι περιπτώσεις τών αδικημάτων πού τιμωρούνται μέ θανατική ποινή από 34 σέ 11, ενώ εξακολουθούν νά επισύρουν τήν ποινή τού θανάτου τά «εγκλήματα αντεπαναστατικής δραστηριότητας», «αντισοσιαλιστικής προπαγάνδας» καί «διενέργειας πράξεων σαμποτάζ»!

Αποποινικοποιήθηκε η μέχρι σήμερα κατοχυρωμένη απ' τό Αλβανικό Σύνταγμα διαδικασία ξένων επενδύσεων. (Διερω-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ στή σελίδα 3

Ο «ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ» ΤΩΝ ΙΤΑΛΩΝ ΣΤΑ 1940

Η ιστορική αλήθεια καί ο καθηγητής Δ. Ευαγγελίδης

Τού κ. ΛΕΥΤΕΡΗ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

«Η Εταιρεία Ηπειρωτικών Μελετών οργανώνοντας από το 1960 τίς καλλιτεχνικές καί πνευματικές εκδηλώσεις τών «Εορτών τής Δωδώνης», τίς χαρακτήρισε καί σάν ένα ετήσιο μνημόσυνο τού Ευαγγελίδη. Στόν ιερό χώρο τού αρχαίου θεάτρου τής Δωδώνης ο Πρόεδρος τής Εταιρείας, (αείμνηστος Κώστας Φρόντζος), εγκαινιάζοντας τίς παραστάσεις τοῦ Εθνικοῦ Θεάτρου, εκάλεσε τά πλήθη τών προσκυνητών, ποὺ κατέκλυζαν τίς κερκίδες, ν' αναπολήσουν τή Μνήμη τοῦ αλησμόνητου αρχαιολόγου, ποὺ δέν επέζησε νά χαρεί τήν αξιοποίηση τών κόπων του καί τήν πραγματοποίηση τών ονείρων του γιά τή Δωδώνη». (Η Ε.Η.Μ.).

Μέ τό κείμενο αυτό θέλω νά καταστήσω κοινωνοὺς τοὺς φίλους συναναγνώστες τής εφημερίδας μας Η.Μ., μερικών σοφών σκέψεων καί παρατηρήσεων τοὺ μεγάλου συμπατριώτη μας (από τό Πλαίσιο Φιλιατών) μακαρίτη Δημ. Ευαγγελίδη (1886—1959), καθηγητή Αρχαιολογίας.

Ερέθισμα μοὺ έδωσε τό περισπούδαστο βιβλίο του «Οι αρχαίοι κάτοικοι της Ηπείρου» — Εκδόσεις τής «Εταιρείας Ηπειρ. Μελετών», Ιωάννινα 1962. Ας παρακολουθήσουμε όμως αυτές τίς σκέψεις, σέ συνάρτηση μέ τόν δικό μου τίτλο αυτοὺ τοὺ κομματιοὺ.

«Οι αρχαίοι κάτοικοι τής Ηπείρου — γράφει ο Ευαγγελίδης — και η εθνικότητά τους είναι πολὺς καιρός ποὺ έγιναν αντικείμενο μελέτης από διαπρεπείς ιστορικοὺς καί επιστήμονες μέ κὺρος. Πολλά σκοτεινά καί αμφισβητοὺμενα σημεία έχουν ξεκαθαριστεί, χωρίς όμως οι διάφορες απόψεις νά συμφωνήσουν παντοὺ.

Αλλά εδώ καί λίγα χρόνια παρατηρείται η πρόθεση νά βγάλουν καί πολιτικά συμπεράσματα από τή λύση τοὺ προβλήματος. Τών Ιταλών προπάντων οι γνώμες, χωρίς νά είναι αποτέλεσμα επιστημονικής έρευνας, ξεκινοὺν από τήν πολιτική μονάχα σκοπιμότητα καί προκατάληψη— γι' αυτό καί δέν θά συζητηθοὺν εδὼ πλατὺτερα. Θά αναφέρω λίγα μόνο, παίρνοντας αφορμή από τόν ιταλικό τουριστικό οδηγό τής Αλβανίας, ποὺ βγήκε στίς αρχές τοὺ πολέμου (1940) καί είναι δείγμα τής προκατάληψης ποὺ κατέχει καί τοὺς επιστήμονες ακόμη. Σέ μερικά σημεία δέν παίρνει θέση στό εθνολογικό ζήτημα, σ' άλλα αγνοεί ολότελα τό Ελληνικό στοιχείο ποὺ υπάρχει στήν Ήπειρο καί θεωρεί τόν ελληνικό πολιτισμό ξένον καί φερμένον στή χὼρα απ' έξω.

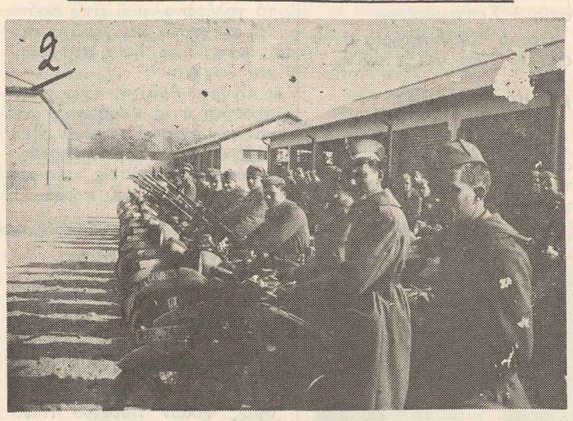

Καλπάκι, Νοέμβριος 1940. (Από τό αρχείο τού ιδρυτού μας Αθαν. Γκογκώνη).

Στόν οδηγό αυτόν (ALBANIA, MILANO 1940), αντίτυπο τοὺ οποίου έδωσε στόν Ευαγγελίδη ο φίλος του καί γνωστός πεζογράφος Στ. Ξεφλοὺδας (ποὺ τόν είχε λάφυρο από Ιταλό αξιωματικό στόν πόλεμο τοὺ 1940—41), ο αρχαιολόγος MUSTILLI ποὺ γράφει τό ιστορικό καί αρχαιολογικό μέρος, αναγνωρίζει ότι οι κάτοικοι ποὺ βρίσκονται στά νότια τοὺ Αὼου, είναι Ηπειρώτες,, ξεχωριστοί από τοὺς Ιλλυριοὺς, γράφοντας στή σελ. 39: «Στά νότια τοὺ Αὼου κατοικοὺσαν δεκατέσσερα ηπειρωτικά φὺλα, ποὺ ανήκαν κατ' άλλους στήν ιλλυρική οικογένεια καί κατ' άλλους στήν Ελληνική».

Ο ίδιος όμως πιό κάτω, στή σελ. 68, θέλει Ιλλυριοὺς τοὺς Ηπειρώτες καί λέει: «Η ιλλυρική φυλή ήταν λαός πολυπληθής, απλωμένος στήν κεντρική ανατολική Ευρώπη καί η Αλβανία αποτελοὺσε μιάν απ' τίς νότιες επεκτάσεις του, ποὺ συνεχιζόταν καί μέσα στή σημερινή Ελλάδα έως τόν Κορινθιακό κόλπο(!)... Ο λαός αυτός αρχίζει νά παίρνει δὺναμη καί νά οργανὼνεται σέ κράτη τόν 4ο αιὼνα π.Χ. Τά δὺο σημαντικότερα τμήματά του είναι στά βόρεια τό τμήμα τής Σκόδρας καί στα νότια τό τμήμα τής Ηπείρου, ποὺ περιλαμβάνει διάφορα φὺλα, όπως τών Χαόνων καί τών Μολοσσών. Έπειτα τά κράτη παίρνουν οριστική μορφή, πολιτική συνείδηση καί η δράση τους είναι προπαντὸς οι επιθέσεις κατά τής εξασθενη-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από τη σελ. 3

ΟΙ ΠΑΛΑΙΜΑΧΟΙ ΘΥΜΟΥΝΤΑΙ

28 Οκτωβρίου 1940

Στήν Διμοιρία Προκαλύψεως Καραϊλων - Κονίτσης

Τού κ. ΒΑΣ. ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗ

— Κὺριε Ανθυπολοχαγέ, σάς ζητοὺν στό τηλέφωνο, ακοὺστηκε μιά γνώριμη φωνή μέσα στό πηχτό σκοτάδι τής φθινοπωρινής εκείνης νὺχτας, κοντά στό παράθυρο τοὺ σπιτιοὺ ποὺ έμενα.

Η φωνή ακοὺστηκε καί γιά δεὺτερη φορά.

Καθὼς «λαγοκοιμόμουνα», σηκὼθηκα, άνοιξα τό παράθυρο καί ξεχὼρισα μέσα στό σκοτάδι τόν Ντίνο (Κων)νος Κὺρκος), στρατιὼτη της διμοιρίας μου, κοντοχωριανό μου, απ' τά καλὺτερα παιδιά.

Αλλάξαμε δυό κουβέντες γρήγορα - γρήγορα καί τοὺ είπα επί λέξει πήγαινε καί πές τους ότι έρχομαι αμέσως.

Ο Ντίνος χάθηκε μέσα στό σκοτάδι.

Εγὼ σέ δυό λεπτά, όπως ήμουνα σχεδόν έτοιμος από βραδὺς, πήρα τό κλεφτοφάναρο καί τήν αγκλίτσα μου καί ροβόλησα πρός τή διμοιρία.

Σέ λίγο ανέβαινα τά σκαλοπάτια τοὺ κτιρίου. Μπροστά μου νά οι σκοποί, οι τηλεφωνητές κι ο Ντίνος. Όλοι στό πόδι. Προχωρὼ στό γραφείο καί κλείνω τήν πὸρτα. Ο σκοπός - τηλεφωνητής στή θέση του.

Ο ηρωϊκός Στρατηγός Χαράλαμπος Κατσιμήτρος Διοικητής τής VIII Μεραρχίας.

Κάλεσε, σέ παρακαλὼ, τήν Κὸνιτσα τοὺ είπα καί πές τους ότι ήλθα.

Σέ λίγο μιλοὺσα μέ τόν Διοικητή τοὺ Τάγματος, τόν αείμνηστο Ταγματάρχη Νικόλαο Γίγα, έναν υπέροχο άνθρωπο καί γενναίο αξιωματικό.

Κὺριε Αρχιμανδρίτη, μοὺ είπε, τά πράγματα είναι πολὺ άσχημα, όπως σάς έλεγα καί ψές.

Θά έχουμε πόλεμο μέ τοὺς γείτονές μας, σήμερα κι όλας.

Η πρὼτη σου δουλειά νά «διὼξεις», όσο μπορείς γρηγορὸτερα τίς γυναίκες — εννοοὺσε τή γυναίκα μου, τή δασκάλα τοὺ χωριοὺ (Κατίνα Κατσαροὺ) μέ τή μητέρα της — γιά εδὼ (Κὸνιτσα) κι απ' εδὼ θά ιδοὺμε.

Έχω δὼσει οδηγίες στόν λοχαγό σου, ο οποίος καί θά σέ ενημερὼσει.

Η απάντησή μου στίς

ΣΥΝΕΧΕΙΑ στὴ σελίδα 2

Ο ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΒΟΡΙΕΣ

Τό Δημοτικό Συμβούλιο τού Δήμου Αθηναίων στή συνεδρίασή του τής 1.10.1990 καί κατόπιν προτάσεως τού Ηπειρώτη Αντιδημάρχου κ. ΙΩΑΝΝΗ ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗ, ομόφωνα απεφάσισε τήν διάθεση ποσού 2.000.000 δρχ. υπέρ τοὺ Ιδρὺματος Βορειοηπειρωτικών Ερευνών, που εδρεὺει στά Ιωάννινα, γιά τήν ενίσχυση τὼν σκοπὼν του καί, κυρίως, γιά τήν προστασία τὼν συμπατριωτὼν μας Βορειοηπειρωτὼν πού εγκαταλείπουν καθημερινά τήν Αλβανία.

Ανακοίνωση

Λόγω τής μεγάλης απεργίας τὼν Ταχυδρομείων μας, πού κράτησε περισσότερο από είκοσι ημέρες, τό φὺλλο τής εφημερίδας μας τοὺ μηνὸς Σεπτεμβρίου είχε τυπωθεί από τίς 15.9 καί παραδόθηκε στό Κέντρο Διαλογής Αθηνὼν, Λένορμαν, τήν 1η Οκτωβρίου, ημέρα πού λειτοὺργησαν καί πάλι τά ΕΛΤΑ, (μέ αριθμὸ τριπλοτὺπου καταθέσεως 7.983, βάσει τής σχετικής αποδείξεως).

Λυποὺμεθα, γιατί μέχρι αυτή τή στιγμή, πού ετοιμάζουμε τό φὺλλο τοὺ Οκτωβρίου, υπάρχουν συνδρομητές πού δέν έλαβαν ακόμη τὸ προηγοὺμενο, κυρίως αυτοί πού μένουν στὸ Κέντρο τὼν Αθηνὼν.

Παρακαλοὺμε, επειδή όπως μάς εξήγησαν στά ΕΛΤΑ, υπάρχει φόβος πολλές εφημερίδες νά παρέπεσαν (ή καί νά τίς πέταξαν, αφοὺ ήταν βουνὸ τὰ έντυπα καί περίμεναν νὰ μοιραστοὺν), νά μάς τηλεφωνήσουν νά τοὺς στείλουμε πάλι τὸ φὺλλο τοὺ Σεπτεμβρίου.

Ζητοὺμε καί πάλι συγγνὼμη γιά τήν ανωμαλία αυτή, πού έγινε χωρίς υπαιτιότητα δική μας.

Τὸ «Η. Μ.»

VIII Μεραρχία
Τμήμα Διοικητικού
Αριθ. Πρωτ. 30870

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ

τής 28ης Οκτωβρίου 1940

Αξιωματικοί καί οπλίται τής ογδόης Μεραρχίας,

Ο Πρέσβυς τής Ιταλίας εν Αθήναις εζήτησε από τήν Κυβέρνησιν ημών, νά εισέλθη Ιταλικός Στρατός εις τό έδαφός μας.

Η Κυβέρνησις απέρριψε τήν αίτησιν ταύτην καί διέταξε αντίστασιν καί απόκρουσιν τής εισβολής.

Ήδη διανοίγεται τό στάδιον τής εκτελέσεως τού υπερτάτου πρός τήν πατρίδα καθήκοντος, δι' αντιστάσεως μέχρις εσχάτων, συμφώνως πρός τό σχέδιον ενεργείας.

Αμυνθήτε τού Ιερού Πατρίου εδάφους μετά φανατισμού εναντίον του επιδρομέως, όστις ήλθε να προσβάλη τούτο αναιτίως.

Αναμνησθήτε τών ενδόξων παραδόσεων τού Έθνους μας καί πολεμήσατε μετά λύσσης κατά τού εχθρού.

Δείξατε εις αυτόν ότι εφίμεθα εις θέσιν νά τού δώσουμε τήν δέουσαν απάντησιν, όπως έδωσαν καί οι πρόγονοί μας τό πάλαι εις τούς Πέρσας επιδρομείς.

Ο Θεός ἀς βοηθήση τόν τίμιον υπέρ πατρίδος αγώνα μας καί ἀς ευλογήση τά όπλα μας, διότι θά αγωνισθώμεν υπέρ βωμών καί εστιών καί υπέρ τής Ελευθερίας μας.

Μέ τήν πεποίθησιν ακράδαντον υπέρ τής νίκης, αναφωνώ μεθ' υμών:

ΖΗΤΩ τό Έθνος

ΖΗΤΩ ο Βασιλεύς

ΖΗΤΩ ο Στρατός

Ώρα 5η Ιωάννινα, τή 28 Οκτωβρίου 1940

ΧΑΡ. ΚΑΤΣΙΜΗΤΡΟΣ, Υποστράτηγος

ΝΕΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ

Στίς επικρατέστερες περιοχές και η Ήπειρος

Μέ απόφαση τού υπ. Ενέργειας - Βιομηχανίας κ. Δήμα συγκροτήθηκε η επιτροπή πού έχει αναλάβει τόν εκσυγχρονισμό τής νομοθεσίας γιά τίς έρευνες πετρελαίου στήν Ελλάδα, καθὼς καί τή διαδικασία αξιοποίησης τὼν κοιτασμάτων πού τυχόν υπάρχουν.

Επικρατέστερες, ως πετρελαιοπιθανές περιοχές, κρίνονται οι περιοχές Ηπείρου, Ιονίου καί Επανωμής Θεσσαλονίκης, πέρα από τήν περιοχή τής Θάσου.

Οι ανακοινὼσεις τής ελληνικής κυβέρνησης, έχουν προκαλέσει τό ενδιαφέρον αρκετὼν ξένων εταιριὼν, οι οποίες όμως δεν μπορούν να οριστικοποιήσουν προτάσεις, επειδή ακόμη δέν έχει καταρτισθεί η νέα πετρελαϊκή νομοθεσία.

Ας σημειωθεί ότι οι επενδύσεις σέ έρευνες καί αξιοποίηση πετρελαϊκὼν κοιτασμάτων είναι από τίς πιό δαπανηρές καί είναι χαρακτηριστικό ότι η επένδυση τής Θάσου είναι η μεγαλύτερη επένδυση πού έγινε ποτέ στή χὼρα μας.

ΠΕΤΡΟΣ ΖΗΚΑΣ

Ο Αγωνιστής - Ιερολοχίτης στήν αυτόνομη Β Ήπειρο

Ένα από τά σημαντικότερα επιτεὺγματα τοὺ Αυτονομιακοὺ Αγὼνα τής Βορ. Ηπείρου 1914, ήταν καί η περαιτέρω Εθνική έξαρση, ανά τό Πανελλήνιο, τής ενδόξου γενεάς τοὺ 1912—14, όπως είχαμε τήν ευκαιρία νά αποδείξουμε σέ προηγοὺμενες μελέτες μας.

Πραγματοποιήθηκε δέ τοὺτο γενικά γιά τήν ενθουσιὼδη εκείνη νεολαία, όσο καί ειδικά, γιά συγκεκριμένα πρόσωπα καί ονομαστικά.

Τό περασμένο έτος, επί τή επετείω τὼν 75 ετὼν από τότε (1914—1989), μέ πρωτοβουλία τοὺ Πανελληνίου Συνδέσμου Βορειοηπειρωτικοὺ Αγὼνος (ΠΑ.ΣΥ.Β.Α.) καί τής Ακαδημίας Αθηνὼν ετιμήθη δεόντως ένας από τοὺς επιζὼντες τότε αγωνιστές του, ο Αναστάσιος Χομπίτης. Δέν κατέστη όμως τότε δυνατόν νά τιμηθεί επαξίως κι ένας ακόμη συναγωνιστής του — επιζὼν ακόμη καί σήμερα — ο νὺν Υποστράτηγος ε.α. κ. ΠΕΤΡΟΣ ΗΛΙΑ ΖΗΚΑΣ.

Ο αφανής καί ταπεινός αυτός αγωνιστής, ποὺ πάντα αποφεὺγει τήν αυτοπροβολή, είχε αποκαλὺψει, σέ ανὺποπτο χρόνο, αξιόλογα πράγματα, επιβεβαιοὺμενα καί από άλλες πηγές, τή σπουδαιότητα τὼν οποίων είχαμε τήν ευκαιρία νά τονίσουμε κι από τόν ραδιοσταθμὸ τής Πειραϊκής Εκκλησίας στίς 5.2.90.

Μερικά απ' αυτά επισημαίνουμε στή συνέχεια, ελπίζοντας ότι θα τὺχουν τής δεοὺσης προσοχής από τοὺς αρμόδιους:

Γιός τοὺ επίσης αγωνιστοὺ επί Τουρκοκρατίας, σεμνοὺ λευὺτη Παπα - Ηλία από τή Στρωμνίτσα Πωγωνίου, ο κ. Πέτρος Ηλ. Ζήκας (ή Παπαηλίας), 15ετής μόλις μαθητής τότε τής Γ' Γυμνασίου τής ιστορικής Ζωσιμαίας Σχολής Ιωαννίνων, κατά τόν Α' Βαλκανικὸ Πὸλεμο (1912—13), είχε εντοχθεί στό εθελοντικὸ Σὼμα τοὺ Δημοκορίτη Λεοντοπὸυλου ποὺ δροὺσε εκεί. Συμμετείχε μάλιστα καί σέ νικηφὸρες μάχες κατά τὼν επιδρομέων Τουρκαλβανὼν, ποὺ επέδραμαν κατά τής Κο-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ στὴ σελίδα 3

ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΣΟΒΟΥ

Τήν Τετάρτη 31 Οκτωβρίου καί στίς 7 μ.μ., στό Πνευματικὸ Κέντρο τοὺ Δήμου Αθηναίων, στήν οδὸ Ακαδημίας, θά γίνει πανηγυρικὸς εορτασμὸς γιά τήν επέτειο απελευθερὼσεως τοὺ Μετσόβου.

Τόν εορτασμὸ διοργανὼνει ο Εξωραϊστικὸς Συλλογος Μετσόβου καί έχουν κληθεί νά παραστοὺν επίσημοι, συμπατριὼτες καί απόγονοι Εθελοντὼν Κρητὼν, ποὺ έλαβαν τότε μέρος στήν απελευθέρωση, στοὺς οποίους θά γίνει τιμητική αναφορά.

ΕΥΛΑΒΙΚΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Στὸν πατέρα Χερουβεὶμ

Σὲ προηγούμενο φύλλο μας εἴχαμε μὲ μεγάλη μας λύπη ἀναγγείλει τὸν πρὸ τριμήνου θάνατο τοῦ ἀγαπητοῦ πατριώτη, πατέρα Χερουβεὶμ (κατὰ κόσμον Γιάννη Μυλωνά), ἀρχιμανδρίτη, γιὰ πολλὰ χρόνια προϊστσιμένου τοῦ ἱεροῦ ναοῦ Αγ. Βαρβάρας Ποπησίων.

Ο ἀείμνηστος Γιάννης, ἀπὸ φοιτητὴς καὶ στὴ συνέχεια πτυχιούχος καθηγητὴς τῆς Θεολογίας, ἀλλὰ καὶ σὰν κληρικὸς - ἀρχιμανδρίτης, ὄχι μόνο ἔδειχνε τὸ ζῆλο καὶ τὴν ἀγάπη του γιὰ κὰθε Κατσάνικο καὶ Ηπειρωτικό, ἀλλὰ καὶ ἔμπρακτα βοηθοῦσε μὲ τὴν παρουσία του σὲ ὅλα, εκδηλώσεις, συνέδρια κι ἄλλα, τόσο στὰ Κατσανοχώρια καὶ Γιάννινα, ὅσο καὶ στὴν Αθήνα.

Ακόμα καὶ στὸ Γιοχάννεσιμπουργκ ποὺ εἶχε μεταβεῖ καὶ εἶχε χειροτονηθεὶ ἀρχιμανδρίτης, συνδέθηκε μὲ τὸ εκεῖ ηπειρωτικὸ στοιχεῖο καὶ γενικὰ τὸ ελληνικὸ καὶ συμμετεῖχε σὲ ὅλα. Κι ἀπὸ εκεῖ βοηθοῦσε τὴν πατρίδα.

Ήταν ταυτόχρονα καὶ καλὸς φίλος τοῦ τύπου. Έγραψε πολλὰ καὶ καλὰ ἄρθρα μὲ τὸ ὀνομά του καὶ μὲ ψευδώνυμο «Θύμιος Ρέντζος».

Αν δὲν μᾶς ἔφευγε τόσο γρήγορα, στὰ 50 του χρόνια, σίγουρα θὰ προσέφερε ακόμη περισσότερα.

Δυστυχῶς ὅμως, μερικὰ περιστατικὰ τῆς ζωῆς του, ὅπως ο θάνατος τῆς μονάκριβης αδελφῆς του καὶ η αρρώστεια του, τὸν γονάτισαν.

Κι ἐμεινε σὲ ὅλους μας, ὅσους τὸν γνωρίσαμε, η απορία πὼς ἕνας τόσο ζωντανός, τόσο δραστήριος καὶ γεμάτος ενδιαφέροντα ἄνθρωπος καὶ κληρικὸς ἔφυγε τόσο βίαια κι απρόσμενα.

Αξέχαστη θὰ μείνει η θύμισή του στὶς καρδιές μας, ὅπως δυνατὴ κι αξέχαστη ἦταν η φωνή του, μ' εκείνη τὴ μοναδικὴ της ιδιοχρωμία καὶ γλυκύτητα στὸ ψάλσιμο ἢ τὸ τραγούδι του (σὰν ἔπαιρνε τοὺς Κατσάνικους σκοπούς). Τὸ «Ησαΐα χόρευε...» ποὺ ἔψαλε στὸ γάμο μου, αντηχεῖ ακόμη στ' αυτιά μου σὰν χθές.

Αξέχαστε φίλε Γιάννη, τὸ χώμα τοῦ αγαπημένου σου χωριοῦ Ελληνικοῦ Ιωαννίνων ποὺ σὲ σκέπασε, ἂς εἶναι πανάλαφρο, σὰν τὰ φθινοπωρινὰ μυρωδάτα λουλούδια.

ΛΕΛΑ ΓΚΟΓΚΩΝΗ—ΑΜΠΑΖΗ

Αὐτοὶ ποὺ ἔφυγαν

Ευθαλία Ναθαναήλ

Στὶς 22 Ιουλίου ἔφυγε γιὰ πάντα από κοντά μας η καλὴ πατριώτισσα

ΕΥΘΑΛΙΑ ΑΝΤ. ΝΑΘΑΝΑΗΛ σὲ ηλικία 78 ετῶν.

Η κηδεία της ἔγινε στὸ νεκροταφεῖο Ν. Σμύρνης, παρουσία τῶν παιδιῶν καὶ εγγονῶν της, πολλῶν συγγενῶν, πατριωτῶν καὶ φίλων.

Η αξέχαστη Βορειοηπειρώτισσα εἶχε γεννηθεῖ στὴ Δρόβιανη καὶ σ' ὅλη της τὴ ζωὴ αγωνίστηκε πρώτα σὰν σωστὴ σύζυγος, κοντὰ στὸν ἄντρα της Αντώνη, ποὺ εἶχε αρτοποιεῖο στὴν Ν. Σμύρνη κι ἔπειτα σὰν μάνα στοργικὴ νὰ μεγαλώσει τὰ παιδιά της Βάσω καὶ Ηλία καὶ νὰ τοὺς δώσει κάθε ψυχικὴ καὶ πνευματικὴ μόρφωση (ἀν καὶ αμόρφωση εκείνη). Μεγάλο τὸ πλήγμα της από τὸ χαμὸ τοῦ αγαπημένου της γιοῦ ΗΛΙΑ, ποὺ δὲν ξεπέρασε μέχρι τὸν θάνατό της.

Όπως ειρηνικὰ ἔφυγε, μέσα στὴν αγκαλιὰ τῆς αγαπημένης της Βάσως, ἔτσι ειρηνικὴ ἦταν κι ὅλη η ζωή της.

Ας εἶναι πανάλαφρο τὸ χώμα ποὺ τὴν σκέπασε καὶ αιωνία η μνήμη της.

Στὰ παιδιά, τὰ εγγόνια της καὶ λοιποὺς συγγενεῖς, απευθύνουμε θερμὰ συλλυπητήρια.

Λ.Α.Γ.

Δωρεὲς εις μνήμην

Κατέθεσαν στὸν Σύλλογο Βορ)τῶν στὴ μνήμη Σταύρου Σταύρου, διὰ χειρὸς κ. Χρήστου Νιάκαρη :

1) Παύλος καὶ Ελένη Δεπόλα 5.000 δρχ.
2) Όλγα Σαμαρά 5.000.
3) Χρήστος καὶ Πολυξένη Νιάκαρη 5.000 δρχ.
4) Οικογένεια Κώστα Γερακίνη 5.000 δρχ.

Δωρεὲς στὸ «Η.Μ.»

Μὲ τὴν συμπλήρωση 9 ετῶν από τὸν θάνατο τοῦ αξέχαστου φίλου καὶ πατριώτη ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΠΑΝΤΑΖΗ, η σύζυγός του κ. Γεωργία προσέφερε στὴν εφημερίδα μας 5.000 δρχ.

— Στὴ μνήμη τῶν αγαπημένων της καὶ αξέχαστων: συζύγου της ΧΡΗΣΤΟΥ ΚΑΛΛΙΔΗ καὶ τῆς αδελφῆς της ΑΓΑΘΗΣ ΡΟΥΚΑ, η κ. Λουκία Καλλίδη μὰς ενίσχυσε μὲ 5.000 δρχ. γιὰ τὴν απρόσκοπτη ἔκδοση τοῦ «Η.Μ.»

— Τέλος, η κ Σοφία Τρίμμη, μὰς προσέφερε 10.000 δρχ. ,στὴ μνήμη τοῦ αλησμόνητου συζύγου της ΤΑΣΟΥ ΤΡΙΜΜΗ, τοῦ θερμοῦ υποστηρικτοῦ μας, σὰν μνημόσυνο γιὰ τὰ επτὰ χρόνια από τὸν θάνατό του.

Ευχαριστοῦμε θερμότατα.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΣΩΤ. ΓΑΚΗ
Δικηγόρος
Πτυχιοῦχος Ἀνωτάτης Ἐμπ. — Οἰκον. Ἐπιστημῶν καὶ γνώστης Ἀγγλικῆς, Γαλλικῆς καὶ Γερμανικῆς γλώσσας.
Τσαιμαδοῦ 1 — Πειραιᾶ
ΤΗΛ.: 41.74.676 — 49.19.286

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ
τοῦ νέου συμπατριώτη μας
ΔΗΜΗΤΡΗ Θ. ΚΑΛΤΣΟΥΝΗ
οδὸς ΛΕΩΦ. ΠΕΝΤΕΛΗΣ 58
Τηλ.: 80.30.543 — ΒΡΙΛΗΣΙΑ

ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΙΩΑΝ. ΖΑΡΜΠΑΛΑ
Διπλωματοῦχος
Αρχιτέκτων — Μηχανικός
Μελετήτρια Δημοσίων Ἔργων
ΟΘΩΝΟΣ 4 Μαρούσι
Τηλ.: 80.61.013 καὶ 80.65.993

«ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΝ ΜΕΛΛΟΝ»
ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1934

Συνδρομές:

Εσωτερικοῦ ετήσια	δρχ.	1.500
Εσωτερικοῦ εξάμηνη:	»	800
Δήμοι - Τράπεζες - Ιδρύματα	»	3.000
Γιὰ τὶς Αδελφότητες	»	2.000
Ευρώπης καὶ Αιγύπτου	»	2.500
Αμερικῆς, Αφρικῆς καὶ Αυστραλίας	$ Αμ.	35
Γερμανίας	Μάρκα	40

Γιὰ τὶς δημοσιεύσεις καὶ διαφημίσεις, ιδιαίτερη συμφωνία. Παρακαλοῦμε θερμὰ, τὰ κείμενα ποὺ στέλλονται πρὸς δημοσίευση νὰ εἶναι καθαρὰ γραμμένα καὶ μόνο στὴ μία σελ.

Υπεύθυνη Εκδόσεως
ΕΛΕΝΗ ΓΚΟΓΚΩΝΗ - ΑΜΠΑΖΗ
Εμμ. Μπενάκη 6
Αθήνα, 105 64

Υπεύθυνος Τυπογραφείου
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΠΑΜΠΑΗΣ
Γερανίου 24, ☎ 52.42.969 - ΑΘΗΝΑ

Γεώργιος Β. Γκίνης

Γεννήθηκε στὴ Σωτήρα Β. Ηπείρου τὸ ἔτος 1924. Έφυγε από τὴν αγαπημένη του γενέτειρα σὲ ηλικία 12 ετῶν γιὰ τὴν Κων)πολη καὶ από εκεῖ σὲ πολὺ νεαρὰ ηλικία ἔφυγε γιὰ τὴν Μέση Ανατολὴ καὶ αργότερα γιὰ τὸ Ρίμινι Ιταλίας, ὅπου καὶ ἔγινε υπαξιωματικός. Μετὰ τὴν απελευθέρωση τῆς Ελλάδος επέστρεψε καὶ εξακολούθησε νὰ παραμένει στὸ Στρατό. Εισήχθη στὴ σχολὴ αξιωματικῶν Χαλκίδος καὶ αποφοίτησε από αυτὴν μὲ τὸν βαθμὸ ἄριστα, κατόπιν προήχθη στὸν βαθμὸ τοῦ ανθυπολοχαγοῦ καὶ κατεπάγη στὴν Α' μοῖρα Καταδρομῶν (ΛΟΚ).

Τὸ 1950 παντρεύτηκε τὴν Ιωάννα, τὸ γένος Κουμερτᾶ καὶ τὸ 1952 απέκτησαν τὸ γιό τους Βασίλειο.

Προήχθη στὸ βαθμὸ τοῦ Λοχαγοῦ ὕστερα από απαράμιλλη δραστηριότητα καὶ αυτοθυσία τοῦ εμφυλίου πολέμου καὶ διεκρίθη πάντα σὲ ὅλες τὶς μονάδες ποὺ υπηρέτησε. Εργάσθηκε μὲ εθνικὸ παλμὸ, ζωντανὴ πνοή, συνείδηση καὶ επίγνωση, σὲ σημεῖο ὥστε νὰ επιτευχθεῖ μετὰ τοῦτου αφ' ενὸς μὲν ο απόλυτος ψυχικὸς καὶ πνευματικὸς συνδυασμός, αφ' ετέρου δὲ νὰ αποσπάσει τὴν απεριόριστη αγάπη, εκτίμηση καὶ εμπιστοσύνη τῆς Διοικήσεως.

Όλοι ὅσοι τὸν γνώρισαν λυποῦνται γιατὶ ἔχασαν τὸν καλὸ φίλο, τὸν λαμπρὸ καὶ εξαίρετο χαρακτήρα, τὸν εκλεκτὸ οικογενειάρχη, τὸν χρηστὸ καὶ ενάρετο ἄνθρωπο, τὸ ακραιφνὲς καὶ αγωνιστικὸ τοῦτο Βορειοηπειρωτικὸ στέλεχος.

Είναι ἄπειρες οι δραστηριότητες του γιὰ τὴν Ελλάδα, ποὺ τόσο πολὺ αγάπησε. Αποστρατεύθηκε τὸ 1956 γιὰ νὰ πάει στοὺς γονεῖς καὶ τὰ αδέλφια του στὴν Νέα Υόρκη. Ύστερα από μιὰ ολόκληρη ζωὴ 30 χρόνων πάλης, αγωνίας καὶ κόπων, επέστρεψε οικογενειακὼς στὴν Ελλάδα τὸ 1986, μὰ η μοῖρα του δὲν τὸν ἄφησε νὰ χαιρεῖ τὴν επιστροφή του εδῶ, νὰ καμαρώσει τὸν εγγονό του ποὺ ἦρθε στὴ ζωὴ λίγες μέρες αργότερα αφ' ὅτου εκεῖνος ἔφυγε. Ας εἶναι αιωνία η μνήμη του καὶ ελαφρὺ τὸ χῶμα ποὺ τὸν σκέπασε.

Θερμὰ συλλυπητήρια στὴν καλὴ του σύζυγο κ. Ιωάννα, τὰ παιδιὰ τοῦ καὶ ὅλους τοὺς συγγενεῖς.

ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΗΣ

Κοινωνικά

ΑΦΙΧΘΗΣΑΝ

Από τὴν Καστανὴ Πωγωνίου, ο κ. Γεὼργ. Τσαβίδης μετὰ τῆς συζύγου του.

— Από τὰ χωριά τους, ὅπου εἶχαν μεταβεῖ γιὰ τὶς καλοκαιρινὲς διακοπές, πολλοὶ συμπατριώτες.

Ευχόμαστε σὲ ὅλους καλὸ χειμώνα.

ΑΝΕΧΩΡΗΣΑΝ

Μετὰ δίμηνη εδῶ παραμονή, επέστρεψαν στὴν Ν. Υόρκη, ὅπου από ετῶν εἶναι εγκατεστημένοι, ο κ. Βαγγέλης καὶ η κ. Έρα Εξάρχου, από τὸ Ορεινὸ Πωγωνίου.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Σὲ χαροὺμενη ατμόσφαιρα, ἔγιναν οι αρραβῶνες τῆς δίδας Εὐης Μιχάλη Ζαμπάρα μετὰ τοῦ Νίκου Βάσιλα. Από ὅλους νὰ τοὺς συντροφεύουν οι ευχὲς καὶ καλὰ στέφανα.

Ι. ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΗΣ

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Τὸ Σάββατο 22)9 στὸν Ιερὸ Ναὸ τοῦ Αγίου Αντωνίου Περιστερίου, παρουσία συγγενῶν, συγχωριανῶν καὶ φίλων ἔγινε η βάπτιση τοῦ χαριτωμένου αγοριοῦ (δεὺτερου τέκνο) τοῦ ζεὺγους τῶν κ. Αναστασίου καὶ κ. Αλεξάνδρας Πέτρου εκ Λεπτοκαρυάς Φιλιατῶν Θεσπρωτίας, λογιστοῦ καὶ νηπιαγωγοῦ αντιστοίχως.

— Η Ανάδοχος κ. Όλγα Ζήση Σταμάτη, εκ Ραβενῆς Φιλιατῶν, χάρισε τὸ ὄνομα ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ, πρὸς τιμὴν τοῦ εκ μητρὸς παπποῦ τοῦ κ. Βασιλείου Γεωργάκη.

— Μετὰ τὴν βάπτιση συγγενεῖς, συγχωριανοί καὶ αρκετοὶ φίλοι, περίπου 100 ἄτομα, μετέβησαν τὴ επιθυμία τοῦ παπποῦ κ. Βασ. Γεωργάκη στὸ σπίτι του, ὅπου τοὺς παρέθεσε πλούσιο δείπνο μετὰ διασκεδάσεως, μέχρι τὶς πρωϊνὲς ὥρες.

Στοὺς γονεῖς τοῦ παιδιοῦ, στὴν εκ πατρὸς γιαγιὰ καὶ τοὺς εκ μητρὸς παποῦ καὶ γιαγιὰ του, ευχόμεθα νὰ τοὺς ζήσει καὶ νὰ τὸ καμαρώσουν ὅπως ποθοῦν.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Μὲ μεγάλη λύπη πληροφορηθήκαμε τὸν θάνατο τοῦ θερμοῦ πατριώτη καὶ φίλου τῆς εφημερίδας μας

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΠΑΠΠΑ

συνταξ. ανωτ. αξιωματικοῦ τοῦ Στρατοῦ, Προέδρου τῶν Ηπειρωτῶν Ηλιουπόλεως.

Γιὰ τὴν δράση καὶ τὴν ζωὴ του θὰ γράψουμε σχετικὰ στὸ επόμενο φύλλο μας.

— Πέθανε πρὸ μηνῶν η Πολυξένη Βασ. Κυρίτση ετῶν 67, στὸν Άγιο Δημήτριο (Μπραχάμι) Αθηνῶν. Η νεκρώσιμη ακολουθία εψάλη στὸν ιερὸ ναὸ Αγίου Δημητρίου καὶ η ταφὴ στὸ παρακείμενο Νεκροταφεῖο, εν μέσω συγγενῶν καὶ φίλων.

Θερμὰ συλλυπητήρια στὸ Βασίλη Κυρίτση καὶ τὰ παιδιά του: Κλέαρχο, Φώτιο, Θωμά, Χαράλαμπο, Αγγελική Ανδρομάχη καὶ λοιποὺς συγγενεῖς.

Γ. ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΗΣ

— Πέθανε στὸ Κάϊρο, ο αλησμόνητος ΠΕΛΟΠΙΔΑΣ ΚΑΛΛΙΔΗΣ καὶ θάφτηκε στὴ γενέτειρά του, κατόπιν επιθυμίας του, τοὺς Κήπους (Μπάγια) τοῦ Ζαγορίου.

Τὸ τεσσαρακονθήμερο μνημόσυνο ἔγινε στοὺς Κήπους, στὶς 2 Σεπτεμβρίου.

Θερμὰ συλλυπητήρια στοὺς οικείους τῶν μεταστάντων.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Μὲ τὴν συμπλήρωση διετίας από τοῦ θανάτου τῆς αγαπημένης μας μητέρας καὶ γιαγάς

ΕΛΕΝΗΣ
Ι. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

ετελέσαμε τρισάγιο επὶ τοῦ τάφου της, σὲ στενὸ οικογενειακὸ κύκλο.

Τὰ παιδιά, τὰ εγγόνια της, οι λοιποὶ συγγενεῖς.

— Μὲ τὴν συμπλήρωση 15 χρόνων από τὸν θάνατο τῆς αγαπημένης μας μανοῦλας

ΕΡΜΙΟΝΗΣ ΠΕΤΣΕΛΗ

ετελέσαμε μνημόσυνο στὸν τάφο της.

Τὰ παιδιὰ της Θανάσης — Ελένη Γκρινιάτσου - Τσιμικάλη. Ο σύζυγος Στέφανος.

ZENITH
ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ - ΩΡΟΛΟΓΙΑ
Αφοι Καλογήρου
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 59 ΤΗΛ. 3213555 - 3247892

ΕΞΟΧΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
Ο ΤΕΛΗΣ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ Ν. ΚΟΛΙΟΣ
ΕΚΛΕΚΤΗ ΚΟΥΖΙΝΑ ΚΑΙ ΨΗΣΤΑΡΙΑ
Π. ΠΕΝΤΕΛΗ - ΕΝΑΝΤΙ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΠΕΝΤΕΛΗΣ
ΤΗΛ. 8040484

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

ΠΑΤΡΙΔΑ ΜΟΥ ΛΕΒΕΝΤΙΣΣΑ

Λεβεντομάνα μου Ήπειρος, Πατρίδα τιμημένη,
μὲ τὸν κοῦμό, μ' τ' ὄνειρο κινάω νὰ σ' ανταμώσω.
Νὰ ρθώ τῆς Γῆς μου νοσταλγός, προσκυνητὴς νὰ φτάσω,
στὴ Λίμνη τὴ Γιαννιώτισσα νὰ λούσω τὴν ψυχή μου.
Νὰ μεταλάβω απ' τὼν Ελλὼν τ' αρχαίο πνεὺμα Ελλάδα,
στὶς πρώτες ρίζες καὶ πηγές τῆς ξακουστὴς Δωδώνης.
Τοῦ Πίνδου τὶς ψηλὲς κορφὲς νὰ μακρυαγναντέψω,
εκεῖ ποὺ ο θρύλος περπατεῖ κι η δόξα ανηφορίζει.
Νὰ ὀγώ στὴ ρούγα τοῦ Χωριοῦ μὲ τοὺς πανηγυριώτες
ανήμερα τῆς Παναγιάς, ν' ακούσω τὰ κλαρίνα.
Νὰ ιδώ τοὺς Ηπειρώτικους χοροὺς, τοὺς νιοὺς νὰ καμαρώσω,
γύρω ἀπὸ γέρικους κορμοὺς βλαστάρια νὰ φυτρώνουν
καὶ μὲ τὸν ἴδιο τὸ σκοπὸ νὰ παίρνουν τὰ τραγούδια.
Νὰ ιδώ — βαθειὰ μου θύμηση — δίσκο μαλαματένιο —
πίσω απ' τὰ δέντρα τ' Αϊλιὰ τὸν ἥλιο ν' αναπέλλει
καὶ γ' αναπέλλουνε μαζὶ καὶ τὰ παλιὰ ένα - ένα.
Παρακαλὼ σε στοχασμὲ, καρδιὰ παρακαλὼ σε,
συνὼριασὲ μου τοὺς καιροὺς, γεφὺρωσε τὰ χρόνια,
γιὰ νὰ περάσω ανάλαφρα στὸ ναγιασμένο τόπο.
Κάθε ομορφάδα νὰ γευτὼ, κάθε χαρὰ νὰ μάσω
Καὶ τὰ φτερὰ τοῦ Σταυραητοῦ νὰ νοιώσω στὴν ψυχή μου.

ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΖΙΤΣΑΙΑ

Γιὰ τὰ προβλήματα τῶν Κατσανοχωρίων

Στὶς 19 Αυγούστου ἔγινε στὴ Φανερωμένη, στὸ κέντρο Μακρῆ, Πανκατσανοχωρίτικη συγκέντρωση. Η πρωτοβουλία ἦταν τοῦ Συλλόγου Κατσάνων Ιωαννίνων, μὲ τὴ βοήθεια τῶν προέδρων Κοινοτήτων καὶ Συλλόγων τῆς περιοχῆς. Σκοπὸς ἦταν η ανταλλαγὴ απόψεων καὶ οι ενέργειες ποὺ θὰ επακολουθήσουν γιὰ ανάπτυξη τῆς περιοχῆς σὲ ὅλους τοὺς τομεῖς, γεωργία, κτηνοτροφία, αναδασώσεις, πολιτισμός, καθαριότητα, τουρισμός, ὕδρευση καὶ ἄλλα. Παρὰ τὸ γεγονός ὅτι ο Αὐγουστος εἶναι «μὴνας διακοπῶν» παρευρέθηκαν πολλοὶ συμπατριώτες, διαμένοντες στὰ χωριὰ καὶ ξενητεμένοι.

Η συγκέντρωση ἄρχισε μὲ χαιρετισμὸ τοῦ Προέδρου, γιατροῦ κ. Χρήστου Γεραλέξη, τοῦ ακούραστου αυτοῦ ανθρώπου μὲ τὸ πάθος γιὰ προσφορὰ στὰ χωριὰ μας καὶ ἔπειτα ο γεν. γραμματέας κ. Νίκος Τσινάβος, συνταξιοῦχος δάσκαλος, διάβασε τὸ μέχρι τώρα ἔργο τοῦ Συλλόγου. Ο αντιπρόεδρος τοῦ Συλλόγου Κατσάνων Αθηνῶν συνταξιοῦχος δάσκαλος κ. Βασίλης Γιωτόπουλος, ανέγνωσε μελέτη τοῦ γιατροῦ κ. Χρ. Γεραλῆ, γιὰ τὰ περιουσιακὰ τοῦ κληροδοτήματος Λούλη. Η μελέτη ἦταν αρκετὰ καταποπιστικὴ γιὰ τὴ διαθήκη τοῦ μεγάλου μας αυτοῦ Κατσάνου ευεργέτη, ποὺ παρὰ τοὺς πολλοὺς απογόνους του, τὸ μεγαλύτερο, ἂν ὄχι τὸ σύνολο τῆς ακίνητης καὶ κινητῆς περιουσίας του τὸ ἄφησε γιὰ κοινωνικὸ σκοπὸ στὸ χωριὸ του Αετορράχη, αλλὰ καὶ σὲ ὅλα τὰ Κατσανοχώρια, ὅπως τὴν υγεία, βοήθεια αναξιοπαθούντων κλπ.

Μετὰ ἔγινε μία λογικὴ συζήτηση γιὰ διάφορα θέματα τῆς περιοχῆς καὶ κυρίως γιὰ τὴν ὕδρευση καὶ τὸ χρέος τοῦ Συνδέσμου στὴ ΔΕΗ 3 εκατ. δρχ., ποὺ απειλεῖ νὰ διακόψει τὴν ηλεκτροδότηση τοῦ αντλιοστασίου Κλίφκης, ἂν δὲν εξοφληθεῖ τὸ χρέος ποὺ προέρχεται απ' τὶς δο κιμὲς ἀντίπλησης κι από διαρροὲς στὸ δίκτυο διανομῆς τοῦ νεροῦ στὰ χωριά.

Ζητήθηκε ἂν μπορεῖ νὰ προσφέρει κάτι καὶ τὸ Κληροδότημα Λούλη. Απάντηση δὲν δόθηκε γιατὶ κατὰ τὸν ισχυρισμὸ μελῶν τῆς Επιτροπῆς του, κάτι τέτοιο δὲν προβλέπει η διαθήκη.

Τὼρα τὸ πὼς θὰ εξευρεθοὺν τὰ χρέη, ο Σὺνδεσμος ἔχει τὸ λόγο μὲ τὴ βοήθεια καὶ τὼν Κοινοτικὼν αρχὼν κι ἀλλων παραγόντων.

28η Οκτωβρίου 1940

☜ Συνέχεια από τὴ σελ. 1

«προστατεύες τοὺς» ἦταν βέβαια λακωνική :

— Μάλιστα, κὺριε Διοικητά.

Στὸ τέλος καὶ πρὶν κλείσει τὸ τηλέφωνο, μοὺ εἶπε εκείνα τὰ αξέχαστα καὶ γεμάτα πατριωτισμὸ καὶ πίστη στὸ καθήκον λόγια :

«Κὺριε Ανθ)γέ, ἔχω εμπιστοσὺνη στὶς ικανότητές σας καὶ τὼν ανδρὼν σας καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ ανταποκριθεῖτε ὅσο πρέπει στὶς κρίσιμες αυτὲς στιγμὲς ποὺ περνάει η Πατρίδα μας. Διαβιβάστε στοὺς ἄνδρες σας τοὺς χαιρετισμοὺς μου καὶ ο Θεὸς βοηθὸς...».

Τὴν ἴδια ὥρα ο Μέραρχος, στρατηγὸς Κατσιμήτρος, στὸ Στρατηγεῖο του στὰ Γιάννινα υπαγόρευε στὸν δακτυλογράφο τῆς Μεραρχίας, δεκανέα Χρήστο Κατσικόπουλο τὴν μνημειὼδη Ημερησία Διαταγὴ πρὸς τὶς μονάδες τῆς Μεραρχίας. Ο φωτογραφικὸς φακὸς αποθανάτισε τὶς στιγμὲς εκείνες μέσα στὸ Στρατηγεῖο.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΦΙΛΩΝ ΒΟΡ)ΤΩΝ ΣΤΗΝ ΧΙΟ

Στὴν ακριτικὴ Χίο δημιουργήθηκε πρόσφατα Σὺνδεσμος Φίλων Βορείου Ηπείρου.

Ο νομάρχης κ. Δημ. Βασιλάκος γράφτηκε μέλος καὶ διέθεσε 300.000 δρχ. γιὰ τὴν ενίσχυση τοῦ Συνδέσμου καὶ 100.000 δρχ. γιὰ τὴν αγορὰ τῶν βιλίων τοῦ μητροπολίτη Σεβαστιανοῦ, ποὺ περιγράφουν τὴ ζωὴ τῶν 400.000 σκλαβωμένων Βορειοηπειρωτῶν.

Μὲ πρωτοβουλία τοῦ κ. Βασιλάκου, διανεμήθηκαν τὰ βιβλία αυτὰ σὲ ὅλα τὰ σχολεία τοῦ νομοῦ.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ ΕΡΕΥΝΑ

Η εφημερίδα μας θέλει νὰ συγχαρεῖ τὸν συμπατριώτη μας κ. Στυλιανὸ Νοὺτση, εκπαιδευτικὸ - συγγραφέα, γιὰ τὴ μεγάλη επιτυχία ποὺ σημείωσε η ἔρευνα, ποὺ ἔκανε γιὰ τὰ προβλήματα τῶν παιδιῶν καὶ η οποία δημοσιευόταν καθημερινὰ στὴν ἐγκριτη συνάδελφο «Μεσημβρινὴ» επὶ 12 ημέρες, από 1—2 σελίδες καθημερινὰ.

Τέτοιες επιτυχίες τιμοὺν τὴν Ήπειρο. Εδώ, πρέπει νὰ σημειὼσουμε, ὅτι ο ἴδιος, εκτὸς τὼν ἄλλων εἶναι καὶ Γενικὸς Γραμματέας τῆς Ομοσπονδίας Κόνιτσας, μὲ αξιόλογη δράση.

Τοὺ ευχόμεθα πάντα τέτοιες επιτυχίες.

«ΘΑΝΑΣΗΣ»
SHIS KEBAP
Τοὺ συμπατριώτου μας κ. Θανάση Γκόλα
ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 69
Μοναστηράκι — Αθήνα
☎ 32.44.705

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ
Ο Γνήσιος Μάνος
ειδικότης μας, τοὺρτες γενεθλίων - γάμων
ΕΥΑΓΓ. & ΕΥΘ. ΜΑΝΟΣ
ΟΛΑ ΤΑ ΑΛΛΑ ΕΙΝΑΙ ΑΠΟΜΙΜΗΣΕΙΣ
Σπεσιαλιτὲ: Πονικάκια, Χοτζὴ Μπεκὶρ Καριόκες, Νουαζέτες, Φλωρὲτες, Γκρανιλὲς Μπακλαβαδάκια, Νουὰ Υδρεῖκα.
Μόνο στὴν Παλαμηδίου 26 - Αγ. Σοφία - Τηλ. 491.9588

ΧΡΗΣΤΟΣ ΕΛ. ΜΑΡΤΙΝΗΣ
Δικηγόρος
τ. Νομάρχης Ιωαννίνων
ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 24
☎ 36.10.505
Ὠρες γραφείου: Δευτέρα — Παρασκευὴ 10—2
Τρίτη καὶ Πέμπτη απόγευμα 6—9

ΤΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΤΟΥΣ ΚΗΠΟΥΣ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

Λαογραφικὸ μουσεῖο στοὺς Κήπους Ζαγορίου. Ναί στὸ ωραῖο αυτὸ χωριό, στὸ κεντρικὸ Ζαγόρι, τὸ μουσεῖο τοὺ Αγάπιου Τόλη λειτουργεῖ από πολλὰ χρόνια καὶ αποτελεῖ κόσμημα γιὰ ὅλη τὴν περιοχή. Δὲν εἶναι βέβαια ευρύτερα γνωστό, γιατὶ ο δημιουργός του, ἕνας από τοὺς δυναμικότερους καὶ δραστήριους παλιοὺς κοινοτάρχες (διετέλεσε αρκετὰ χρόνια πρόεδρος Κοινότητος Κήπων) εργάζεται από πολλὰ χρόνια δημιουργικὰ καὶ αθόρυβα(!)

Σαράντα ολόκληρα χρόνια χρειάστηκε ο Αγάπιος Τόλης γιὰ νὰ συγκεντρὼσει τὸ παραδοσιακὸ υλικὸ τοὺ λαογραφικοὺ του μουσείου, μὲ σκοπὸ τὴ διάσωση καὶ αξιοποίηση τὼν αντικειμένων τοὺ Ζαγορίσιου λαϊκοὺ πολιτισμοὺ.

Η ιστορία καὶ οι παραδόσεις τὼν Ζαγοροχωρίων ζωντανεὺουν μέσα από τὰ εκθέματα τοὺ μουσείου, ποὺ μὲ κόπους καὶ θυσίες συνέλεξε ο ιδρυτὴς του.

Φιλοδοξία τοὺ Αγάπιου Τόλη, ὅπως μὰς εἶπε, εἶναι τὸ μουσεῖο αυτὸ νὰ εμπλουτίζεται συνεχὼς, νὰ αποτελεῖ τὴ διαρκὴ μαρτυρία τὼν μόχθων καὶ τῆς καλαισθησίας τὼν Ζαγορίσιων διὰ μέσου τὼν αιὼνων καὶ νὰ αναδειχθεῖ σὲ χὼρο επιμορφὼσεως τὼν επισκεπτὼν.

Τὸ λαογραφικὸ μουσεῖο ποὺ στεγάζεται σὲ ιδιόκτητο κτίριο τοὺ κ.Τόλη, παρέχει τὴ δυνατότητα γιὰ μελέτες φοιτητὼν καὶ ειδικὼν επιστημόνων, προκειμένου νὰ γίνουν γνωστὰ η δημιουργικὴ φαντασία καὶ η δεξιοτεχνία τὼν λαϊκὼν τεχνιτὼν, αλλὰ καὶ οι κοινωνικὲς καὶ οικονομικὲς συνθήκες τῆς ζωῆς των.

Ποιὰ εἶναι η μελλοντικὴ πρόβλεψη γιὰ τὸ μουσεῖο ;

Θὰ δοθεῖ στὸ Κέντρο Ερευνὼν Ζαγορίου, στὸ αξιόλογο αυτὸ πνευματικὸ ἵδρυμα ποὺ λειτουργεῖ μὲ εντυπωσιακὴ επιτυχία από τὸ 1979, γιὰ τὴν περαιτέρω αξιοποίηση τοὺ μουσείου, ποὺ θὰ φέρει τὸ ὄνομα τοὺ δημιουργοὺ του ;

Θὰ μεταβιβαστεῖ στὴν Κοινότητα Κήπων, ποὺ μὲ τόσο πάθος αγάπησε καὶ υπηρέτησε ο Αγάπιος Τόλης ;

Τίποτα δὲν ἔχει γίνει μέχρι τὼρα γνωστό. Τὸ μεγάλο μυστικό(!) τὸ κρατάει επιμελὼς γιὰ τὸν εαυτό του.

Ένα ὅμως εἶναι βέβαιο γιὰ τοὺς κατοίκους τὼν Κήπων : Ο παλιὸς Ζαγορίσιος, ο λάτρης τῆς Μπάγιας (τὸ

Δεκαπενταύγουστο στήν Στρατίνιστα Πωγωνίου

Η μέρα αυτή θά μείνει αξέχαστη στή θύμισή μου. Ζώ ακόμη τή ζεστασιά, τή χαρά καί μόνο χαρά πού έκφραζε αυτό τό πανηγύρι, πού όμοιό του δέν αντάμωσα, εγώ τουλάχιστο.

Ώρα 11 πρός τό μεσημέρι τής 19ης Αυγούστου, βρέθηκα σπή Στρατίνιστα σέ υψόμετρο 700 μέτρα, μεταξύ Κασιδιάρη καί Μουργκάνας. Στό βάθος δεξιά η Αλβανία καί μπρός κι αριστερά άλλα χωριά τού Πωγωνίου. Ξένος βρέθηκα σέ πλήθος «καλώς ορίσατε, καλώς ήλθατε». Πού βρέθηκε ούλος αυτός ο κόσμος; αφού είχε πιό παλιά 500 κατοίκους καί τώρα μόνο 30, οι πιό πολλοί συνταξιούχοι. Οι Γερμανοί τό 'κάψαν, τό ρήμαξαν καί πήραν τό δρόμο τής ξενιτιάς. Κι όμως τό πεθαιμένο κορμί τής Στρατίνισταις ζωντάνεψε καί θέριεψε καί 'γινε αρχοντοθόρητο. Οι ξενητεμένοι δέν τό ξεχάσαν καί ξανά φτιάξαν τό χωριό τους καί μοιράζονται τή ζήση τους μαζί του. Μέσα στό πλήθος πολλοί οι ξένοι κι από τά γύρω τά χωριά καί προσμένουν τό πανηγύρι ν' αρχίσει. Κάτω από πανύψηλα δένδρα τραπέζια πολλά, γιά νά χωρέσουν οι μουσαφιρέοι κάπου 600 καί νά φχαριστηθούν. Οργασμός μεγάλος πρός τό χαγιάτι τού Αη Νικόλα. Σέ καζάνια πελώρια ανακάτευαν τό «κοφτό», τόν «καβρωμά», τό «πιλάφι», πού χρόνια τώρα, αιμέτρητα χρόνια πιό μπροστά ετοίμαζαν άλλοι. Δέν έχει αλλάξει τίποτα, σέ πείσμα τής εξέλιξης πού θέλει νά τά εξαφανίσει. Τά πιάτα καί τά σερβίτσια πενταπλάθαρα περιμέναν. Καί 'θαλα μέσα μου τό ερώτημα πώς ούλα αυτά γίνανε καί γίνονται τόσο ήρεμα. Καί τήν απάντηση τήν πήρα.

«Από τήν Πέμπτη βγαίναν οι επιτροπές: 1) Επιτροπή γυναικών πού θά κόψουν τό κοφτό, από σιτάρι σέ χειρόμυλους (χειρόμπουλα) τραγουδώντας τραγούδια παραδοσιακά καί τό παράδιναν στούς μάγειρους. 2) Επιτροπή πού θά γύριζε νά μαζέψει προσφορές, φρέσκο βούτυρο, κρεμύδια ή καί χρήματα. 3) Επιτροπή αποθηκαριων πού θά παραλάμβαναν όλες τίς προσφορές καί νά φρόντιζαν τά κρεατα καί άλλα υλικά καί θά τά παιράδιναν στούς μάγειρους. 4) Επιτροπή μαγείρων πού τό πρόσταγμα είχε ο Αρχιμάγειρας πού η παιράδοση τόν ήθελε αυστηρά διαλεγμένο. Αυτός έχριζε βοηδό του κάποιον άλλο, γιά νά υπάρχει συνέχεια. Άλλοι ακτώ πλαισίωναν τόν αρχιμάγειρα, γιατί αυτοί ήταν τό καταστάλαγμα τής επιτυχίας «πρέπει νά φχαριστηθούν οι εξακόσιοι μουσαφιρέοι, πρέπει η νοστιμιά νά είναι τέλεια, γιατί αλλιώς, φίδι πού τούς έφαγε». Ήταν επίσης επιτροπή σερβιρίσματος. Όλοι τους νέα παιδιά, αγάρια καί κορίτσια, πού μέ ταχύτητα καί ευλάβεια ενολλάσσονταν τά πιάτα από χέρι σέ χέρι καί καπέλησαν στά τραπέζια. Αυτά τά νεαρά θλαστάρια πού σέ λίγα χρόνια θό μπούν στίς πιό πάνω επιτροπές. Άλλη επιτροπή γιά σιαλάτες, τό τσίπουρο, τό κρασί. Επιτροπή γιά τό πλύσιμο τών πιάτων. Επιτροπή καθαριότητας.

Από τά εγκαίνια τής εκκλησίας τού Αγ. Νικολάου (7.6.60) στήν Στρατίνιστα.

Καί όλα τούτα τέλειωναν μέσα σέ λίγη ώρα. Ένα εύγε στίς επιτροπές, ένα εύγε στούς οργανωτές καί στούς εμψυχωτές. Καί ήρθε η σειρά τού χορού. Σέ δύο ζυγιές οι μουσαφιρέοι χορεύαν κάτω από τίς γλυκόηχες νότες τών παραδοσιακών οργάνων χορούς τής Ηπείρου, τού Πωγωνίου. «Αχ! καί νάπταν τά νιάτα δυο φορές, τά γηρατειά καμίία».

Τό πανηγύρι θά συνεχιστεί γιά δύο ακόμα μέρες καί οι παλιότεροι θά θυμούνται τό πανηγύρι πού γίνονταν τόν Ιούνη στήν Αγιά Τριάδα πρία χιλιόμετρα έξω απ' τό χωριό, ψηλά σέ ένα λόφο, όπου καί τά ερείπια τού παλιού χωριού Αβορίτσιανη. Πανηγύρι όμοιο μ' αυτό.

Κι ένας πού 'χε τά χρονάκια του ξενιτεμένος από μικρός σκουπίζει κάποιο δάκρυ καί θυμάται: «Πουρνό, πουρνό η μάνα είχε φούργιες. Έβανε τά καλά της κι απέ μάς ξύπναγε μαξούμια πρία καί μάς έντυνε μέ τά δικά μας τά καλιά. Κι ο πατέρας μ' ανυπομονιά περίμενε μέ τό γομάρι νά μάς πεζέψει καί κινάγαμε γιά τήν Αγία Τριάδα. Τά μονοπάτια γέμιζαν από μουλάρια, γομάρια καί φοράδες κι όχι λίγοι καί οι ποδαράτοι, ενώ η καμπάνα ηχούσε χαρμόσυνα. Καί σάν τέλειωνε η λειτουργία καί η καμπάνα σώπαινε, αρχίζαν τά κλαρίνα νά σπέλνουν τούς δικούς τους ήχους καί τό γλέντι άναβε. Καί η φαμίλια ούλη, κάτω από τόν ίσκιο κάποιου δένδρου, πρώγαμε κι απέ στό χορό παπέρας καί η μάνα καί μείς τρέχαμε καί πανηγυρίζαμε μέ τόν δικό μας τρόπο. Καϋμένα μου χρόνια παιδικά, αυτά μείναν στή θύμηση, μπορείς νά μή δακρύσεις;»

Καί η παράδοση συνεχίζεται στή Στρατίνιστα καί τελευταία η μεγάλη πολιτισμική δραστηριότητα βοήθησε καί βοηθάει νά κρατήσει τίς νέες γενιές της στίς παραδόσεις αυτές. Δύο σύλλογοι, η Αδελφότητα στήν Αθήνα μέ πρόεδρο τόν δυναμικό Βαγγέλη Λάζο, γνωστό εκδότη καί ο Πολιτιστικός Σύλλογος τού χωριού μέ πρόεδρο τή Μαρία Λάζου, συγγραφέα, καί μέ τήν πολύτιμη βοήθεια τών άξιων μελών τών Διοικητικών Συμβουλίων ανάπτυξαν μεγάλη δραστηριότητα, παράδειγμα γιά μίμηση. Δρόμοι, νερά καί κτίριο πού στεγάζει τό λαογραφικό μουσείο, τό καφενείο, τό ιατρείο καί τά γραφεία τής κοινότητας είναι λίγα από τά πολλά πού γναν καί ο οργασμός συνεχίζεται.

Οι εκδηλώσεις οι πολιτιστικές καλύπτουν όλους τούς χώρους. Θέατρο, αθλητισμός, μουσική παραδοσιακή καί χορός παραδοσιακός, γιορτή τού τσίπουρου, εκδρομές κ.λπ. Δέν μπορούν νά γραφούν σέ λίγες μόνο σειρές. Χρειάζεται βιβλίο νά γραφούν, τόμος ολάκαιρος γιά νά χωρέσουν όλα.

Ένα μπράβο στούς συντελεστές πού πονάνε τήν πατρίδα, τό χωριό τους τή Στρατίνιστα, πού ενώνουν μ' απσάλινο κρίκο τό παρελθόν μέ τό μέλλον.

Ευχαριστώ γιά τή φιλοξενία.

ΔΗΜ. ΑΘ. ΖΑΡΑΒΕΛΑΣ

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΚΑΤΑ ΤΑ ΕΤΗ 1887 - 1912

Υπό ΧΑΡΙΛΑΟΥ Γ. ΓΚΟΥΤΟΥ
Επικ. Καθηγητού τού Παντείου Πανεπιστημίου

1) Μετά τό 1864, ο αριθμός τών σωματείων πού είχαν ιδρυθεί στό τότε ελληνικό κράτος αυξήθηκε τόσο εντυπωσιακά, ώστε τό 1879 έγινε λόγος γιά «συλλογομανία».

Στή δημιουργία τού κοινωνικού αυτού φαινομένου συνετέλεσαν κυρίως: η κατάργηση τού προληπτικού κυβερνητικού ελέγχου επί τών σωματείων, μέ διάταξη τού Συντάγματος τού 1864, η ψυχολογία μόδας πού διαμορφώθηκε κατά τήν εποχή εκείνη, ως πρός τήν ίδρυση ποικίλων σωματείων σέ άλλες ευρωπαϊκές χώρες καί στήν Ελλάδα, η μακρόχρονη συνήθεια συσσωματώσεως τών Ελλήνων σέ κοινότητες καί σέ συντεχνίες καί η ανάγκη συλλογικής αντιμετωπίσεως τών νέων κοινωνικών καί οικονομικών συνθηκών.

Η εν λόγω σωματειακή κίνηση ήταν άγνωστη στήν ιστοριογραφία μέχρι τής δημοσιεύσεως τού βιβλίου μου: «Ο συνδικαλισμός στό ελληνικό κράτος, 1834—1914. Επίσημο καί ζωντανό συνδικαλιστικό δίκαιο, συνδικαλιστική κίνηση», έκδ. Ε.Ε.Ε. Δελτίον Εργατ. ομοθεσίας, Αθήνα 1988.

Κατά τίς έρευνές μου επί τού θέματος τού βιβλίου, «ανακάλυψα» στήν Εφημερίδα τής Κυβερνήσεως (Ε.τ.Κ.) τών ετών 1880—1913 τά εξής αυθεντικά ιστορικά τεκμήρια: Περί τά 650 διατάγματα, μέ τά οποία είχε εγκριθεί η ίδρυση ισαρίθμων επαγγελματικών σωματείων, 200 περίπου καταστατικά πού ανήκαν σέ ορισμένα από τά σωματεία αυτά καί άλλα τόσα περίπου διατάγματα καί καταστατικά πού αφορούσαν σέ σωματεία μορφωτικά, φιλανθρωπικά, αθλητικά, συμπατριωτών, γυναικών κλπ.

Τά διατάγματα αυτά, όπως εξηγώ ειδικότερα στό παραπάνω βιβλίο, είχαν εκδοθεί καί είχαν δημοσιευθεί στήν Ε.τ.Κ. επειδή κατά μία νομική άποψη, γιά νά αποκτήσουν οι σωματειακές ενώσεις προσώπων νομική προσωπικότητα, έπρεπε νά εγκριθεί η ίδρυσή τους μέ διάταγμα καί νά δημοσιευθεί αυτό στήν Ε.τ.Κ. Επειδή όμως είχε υποστηριχθεί καί η αντίθετη γνώμη, πολλά σωματεία δέν ζήτησαν τήν έκδοση εγκριτικού διατάγματος καί γι' αυτό δέν μνημονεύονται στήν Ε.τ.Κ. τά σωματεία τής κατηγορίας αυτής.

Μαζί μέ τά εγκριτικά διατάγματα, δημοσιεύονταν στήν Ετ.Κ. καί τά καταστατικά τών σωματείων, κυρίως κατά τά έτη 1880—1899 καί 1911—1914. Από τό 1894, οπότε η Ε.τ.Κ. διαιρέθηκε σέ τρία τεύχη, οι εν λόγω δημοσιεύσεις έγιναν στό Γ΄ τεύχος κατά τα έτη 1894—95, στό Β΄ τεύχος κατά τά έτη 1896 — 1903 καί στό Α΄ τεύχος κατά τά έτη 1904—1914.

11) Μεταξύ τών σωματείων στά οποία αφορούν τά παραπάνω διατάγματα καί καταστατικά, περιλαμβάνονται 51, τά οποία μπορούν νά χαρακτηρισθούν ως Ηπειρωτικά, γιατί είχαν ως μέλη τους κυρίως Ηπειρώτες καί αποσκοπούσαν στήν προαγωγή τών συμφερόντων ομάδων Ηπειρωτών.

Τά αντίστοιχα διατάγματα καί καταστατικά περιέχουν σημαντικές καί νομίζω άγνωστες πληροφορίες γιά τήν κοινωνική οργάνωση τών Ηπειρωτών, τίς πολιτιστικές δραστηριότητές τους, τήν εσωτερική μετανάστευσή τους κλπ. κατά τήν 25ετή περίοδο 1887—1912. Οι αυθεντικές αυτές πληροφορίες αξίζει νά μελετηθούν από τούς ειδικούς, αλλά καί από τούς συμπατριώτες πού ερευνούν τήν ιστορία τού τόπου καταγωγής τους ή γενικότερα τήν κοινωνική ζωή τών κοντινών προγόνων μας Ηπειρωτών.

Ως συμβολή στή μελέτη αυτή, παραθέτω εδώ τά στοιχεία καταχωρήσεως τών εν λόγω Ηπειρωτικών οργανώσεων στήν Ε.τ.Κ. (τα οποία άλλως θά ήσαν δυσεύρετα από τούς μή νομικούς) καί επιχειρώ τήν κατάταξη τών οργανώσεων μέ χρονολογικά καί τοπικά κριτήρια.

Α. Προσδιορισμός καί χρονολογική κατάταξη: Στήν παρούσα ενότητα, τά Ηπειρωτικά σωματεία, ως πρός τά οποία συνάντησα εγκριτικά διατάγματα ή καί καταστατικά στήν Ε.τ.Κ., κατατάσσονται μέ τήν χρονολογική σειρά πού μνημονεύονται γιά πρώτη φορά στήν Ε.τ.Κ. καί προσδιορίζονται μέ τήν επωνυμία τους, τήν έδρα τους καί τήν σελίδα τού προαναφερθέντος τεύχους τής Ε.τ.Κ. στήν οποία δημοσιεύθηκε τό διάταγμα ή καί τό καταστατικό. Στίς περιπτώσεις πού δημοσιεύθηκαν νέα διατάγματα γιά τήν επανίδρυση τού σωματείου ή γιά τήν τροποποίηση τού καταστατικού του, προστίθενται ανάλογα στοιχεία.

1887 : Σύνδεσμος τών εν Πειραιεί παρεπιδημούντων Ηπειρωτών, σ. 799.

1889 : Ηπειρωτική Αδελφότης «Δωδώνη» εν Λαρίση, σ. 897.

1890 : Αδελφότης τών εν Αθήναις παρεπιδημούντων Ηπειρωτών σ. 671.

1892 : Φιλόπτωχος Ηπειρο - Μακεδονική Αδελφότης εν Πάτραις, σ. 1.557.

1893 : Φιλανθρωπική Αδελφότης τών Ηπειρωτών εν Αθήναις, σ. 575, τροποποίηση καταστατικού 1902 σ. 15. Αδελφότης τών εν Τρικκάλοις Ηπειρωτών, σ. 306.

1895 : Σύλλογος αλληλοβοηθείας καί συνδέσμου τών υποδούλων Κρήτης καί Ηπείρου εν Λαυρίω, σ. 285. Σύλλογος τών Ηπειρο - Μακεδόνων εν Μεσολογγίω, σ. 325.

1898 : Ηπειρωτικός Σύλλογος «ο Σκουφάς» εν Άρτη, σ. 117.

1899 : Φιλανθρωπική Αδελφότης τών Ηπειρωτών εν Πειραιεί, σ. 153, τροποποίηση 1904 σ. 168, νέο καταστατικό 1908 σ. 1058. Φιλεκπαιδευτική Αδελφότης Κονίτσης εν Αθήναις, σ. 159.

1900 : Κυνηγετικός Σύλλογος Άρτης σ. 5. Φιλεργατική Αδελφότης Ζίτσης, σ. 17. Φιλεκπαιδευτική Αδελφότης Βουρμπιάνης, σ. 34 (1), τροποποίηση 1905 σ. 208. Ηπειρωτική Ένωσις, σ. 35 Φιλανθρωπική Αδελφότης τών Ηπειρωτών εν Βόλω, σ 39. Ένωσις τών Χειμαριωτών εν Λαυρίω, σ. 52. Ηπειρωτική Ένωσις εν Λαρίσση, σ. 95 καί 1911 σ. 553.

1901 : Φιλεκπαιδευτική Αδελφότης Κοσόλιανης Ηπείρου εν Αθήναις, σ. 80, τροποποιήσεις τού καταστατικού 1903 σ. 51, 1906 σ. 606, 1907 σ. 368. Φιλεκπαιδευτική Αδελφότης Κρετσουνίτσης εν Αθήναις, σ. 185, νέα καταστατικά 1905 σ. 730 καί 1910 σ. 1869.

1902 : Φιλεκπαιδευτική Αδελφότης Μαζαρακίου τής Ηπείρου εν Αθήναις, σ. 88.

1903: Ευεργετικός Σύλλογος Μουτσάρας τού δήμου Αθαμάνων εν Πειραιεί, σ. 24. Αδελφότης τών Λαιβδανιτών εν Πειραιεί, σ. 46 καί 1910 σ. 1871. Ηπειρωτικός Σύλλογος εν Κερκύρα, σ. 51. Φιλεκπαιδευτική Αδελφότης Ζαραβίνας τής Ηπείρου, σ. 125. Φιλανθρωπική Αδελφότης τών Ηπειρωτών εν Αιγίω, σ. 130.

(Η συνέχεια καί τό τέλος στό επόμενο)

(1) Τό σωματείο αυτό είχε ιδρυθεί στήν Αθήνα τό 1883, βλ. Συνδέσμου τής Κοινότητος Βουρμπιάνης. Τό ιστορικό τού Συνδέσμου από τό 1883 έως τό 1983, Αθήναι 1983.

Από τήν κίνηση τού Παν. Συλλόγου Τορόντο

ΤΟΡΟΝΤΟ,
Σεπτέμβριος 1990

— Τό εφετινό καλοκαίρι έφυγε γρήγορα καί απαρατήρητο στό Τορόντο. Όλο βροχοπτώσεις. Μόνο 3 Κυριακές είχε καλό καιρό. Τά πίκ - νίκ τών συλλόγων είχαν αποτυχία ή δέν έγιναν.

Εμείς είμασταν σχετικώς τυχεροί: Στίς 5 Αυγούστου, μέ συμμετοχή στό πίκ - νίκ τής Ελληνικής Κοινότητος, είχε αρκετή επιτυχία.

— Ο Αγώνας μας γιά τό Εθνικό ζήτημα δέν σταμάτησε. Τήν άνοιξη, τό Ελληνο - Καναδικό Κογκρέσσο, πού είναι η ομπρέλλα τών Ελληνικών οργανώσεων Καναδά, οργάνωσε συνέδριο στήν Μοντρεάλη, μέ μοναδικό θέμα τά εθνικά μας προβλήματα. Τόν Ηπειρωτισμό τού Καναδά αντιπροσώπευσαν ο Πανηπειρωτικός Σύλλογος Τορόντο καί οι Ηπειρωτικοί Σύλλογοι Μοντρεάλης. Η επιτροπή από τόν Πρόεδρο Γιάννη Μπάρμπα, τόν Αντιπρόεδρο Δημ. Παναγιώτου καί τήν επί τών Δημ. Σχέσεων Ρίτα Αποστολίδου, μάς αντιπροσώπευσαν καλώς.

— Γιά πρώτη φορά στήν Ιστορία τού Ελληνισμού Καναδά, τό Βορειοηπειρωτικό, γίνεται τό πιό καυτό θέμα. Σάν κύριος ομιλητής εκλήθη ο τότε Πρόεδρος τής Πανηπειρωτικής Ομοσπονδίας Αμερικής — Καναδά — Αυστραλίας κ. Δημήτριος Τσούμπανος, ο οποίος ανέπτυξε λεπτομερώς τήν ιστορία, καθώς καί τήν πορεία τού Βορειοηπειρωτικού θέματος. Απέσπασε πολλά χειροκροτήματα.

Έκτοτε καί στό μέλλον, απεφασίσθη όπως ο χειρισμός γιά τόν Καναδά, θά είναι υπό τήν υπευθυνότητα τού Ελληνο - Καναδικού Κογκρέσσου, μαζί μέ τό Κυπριακό καί τό Μακεδονικό.

Ας σημειωθεί εδώ, ότι Πρόεδρος τού Κογκρέσσου είναι ο Βορειοηπειρωτικής καταγωγής ιατρός Τσούκας από τήν Μοντρεάλη.

Γι' αυτήν τήν επιτυχία, πολύ συνέβαλαν καί οι ελληνικές διπλωματικές αρχές στόν Καναδά, ιδιαίτερα ο Γενικός Πρόξενος στό Τορόντο, κ. Σωτηρόπουλος. Είναι ένας από τούς καλύτερους προξένους πού υπηρέτησαν στό Τορόντο. Πολύ πατριώτης καί πολύ εκτιμητός από τήν Ελληνική Παροικία.

— Στό Συνέδριο τής Πανηπειρωτικής Ομοσπονδίας τόν Ιούνιο 1990 στή Νέα Υόρκη, ο Σύλλογος αντιπροσωπεύθη από τόν Πρόεδρο κ. Γιάννη Μπάρμπα, τόν Αντιπρόεδρο κ. Δημ. Παναγιώτου καί τόν Γεν. Γραμματέα κ. Κώστα Στριπέλη.

— Μπαίνοντας στό φθινόπωρο, αρχίζουν οι εκδηλώσεις καί σάν πρώτη είναι οι εορταστικές εκδηλώσεις γιά τήν 28η Οκτωβρίου 1940, μέ συνεστίαση από τόν Σύλλογό μας.

Σέ συμμετοχή μέ τήν Ελληνική Κοινότητα καί τούς ομογενειακούς συλλόγους, προετοιμάζεται μεγαλοπρεπής παρέλαση.

Κ. Σ.

Τά «ανοίγματα» τού Ραμίζ Αλία

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από τη 1η σελίδα

τάται κανείς: Τί άλλο μπορούσαν νά κάμουν μπροστά στήν «έσχατη οικονομική εξαθλίωση τού λαού;).

— Τό καθεστώς ίδρυσε γιά πρώτη φορά Υπουργείο Δικαιοσύνης. Μέχρι τώρα τό θεωρούσε περιττό!

— Καί τέλος, επίσης γιά πρώτη φορά, τό καθεστώς «ευαισθητοποιήθηκε» νά ακυρώσει νομική διάταξη πού ποινικοποιούσε τήν άσκηση οιουδήποτε τύπου θρησκευτικής λατρείας, ενώ παραμένει σέ ισχύ τό άρθρο ντροπής τού Αλβανικού Συντάγματος πού κατηγορηματικά ορίζει ότι: «Η Αλβανία είναι η μοναδική άθεη κρατική οντότητα στόν κόσμο καί μοναδική θρησκεία τού Αλβανικού λαού είναι η λατρεία στήν πατρίδα»!

γ) Τί τελικά είναι όλα τά παραπάνω;

Οι επίσημες δηλώσεις πού μέχριτώρα είδαν τό φώς τής δημοσιότητας δίνουν, νομίζω, σαφέστατη τήν απάντηση. Καμαρώστε τες:

1. «Δέν πρόκειται νά εισαχθεί πολυκομματισμός στήν Αλβανία» (Δήλωση τού Ραμίζ Αλία πρίν συναντηθεί μέ τόν Ντέ Κουεγιάρ).

2. «Δέν θά επιτραπεί η επαναλειτουργία τών τζαμιών καί τών Ορθοδόξων καί Καθολικών Εκκλησιών». (Δήλωση τού Αλεξ. Δουαράζι, εκ τών πρωτεργατών τής μεταρρύθμισης τού ποινικού συστηματος, στό Γαλλικό πρακτορείο Ειδήσεων. Πρόσθεσε μόνο αριστολογώντας, ότι θά επιτρέπονται ορισμένες θρησκευτικές εκδηλώσεις...).

3. Μετά απ' αυτά ήταν φυσικό οι Υπουργοί Εξωτερικών τής Ε.Ο.Κ., παρ' ότι χαρακτήρισαν «ευπρόσδεκτες» τίς έστω όποιες σημειουμενες μεταρρυθμιστικές κινήσεις εκ μέρους τής Αλβανικής ηγεσίας, όμως δέν εδήλωσαν καί ευχαριστημένοι απ' τίς εξελίξεις πάνω στό μέγα ζήτημα τών ανθρωπίνων δικαιωμάτων. (Βλέπε δήλωση τού Ιρλανδού Υπουργού Εξωτερικών κ. Κόλινς, προεδρεύοντος τού Συμβουλίου Υπουργών τής Κοινότητας).

4. Στίς πιό πάνω δηλώσεις τής σημερινής Αλβανικής ηγεσίας άς προστεθεί καί η παθιασμένη αντίδραση τής χήρας Νεσμιέρ Χότζα, επικεφαλής τής σκληρής σταλινικής πτέρυγας πού αντιτίθεται στίς «μεταρρυθμίσεις» καί τά «ανοίγματα» τού Ραμίζ Αλία, ο οποίος, σύμφωνα μέ Γιουγκοσλαβικές πληροφορίες (εφημ. «Πολιτικά»), μόλις διέφυγε δολοφονική απόπειρα εναντίον του, πού εκδηλώθηκε πρίν ένα μήνα περίπου από σκληροπυρηνικό σπαδό τού Χότζα.

Καί τό ερώτημα πού προκύπτει:

Μήπως οι «μεταρρυθμίσεις» καί τά «ανοίγματα» τού Αλβανικού καθεστώτος είναι απλά καμώματα τού Ραμίζ Αλία γιά εσωτερική καί εξωτερική κατανάλωση;

Πρωτ. π. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΚΙΑΔΑΡΕΣΗΣ
Δ)ντής Εκκλησιαστικού Λυκείου Πατρών

Ο Αγωνιστής - Ιερολοχίτης στήν αυτόνομη Βόρειο Ήπειρο

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από την 1η σελ.

σοβίτσης, καθώς καί κατά τής Σωτήρας Β. Ηπείρου (χειμώνας 1912) καί αντικρούσθηκαν. Χρησιμοποιήθηκε δέ καί ως Γραμματέας τού ανταρτικού εκείνου Σώματος, ως «εγγράμματος», καθώς καί ως σύνδεσμος μέ τόν τακτικό Ελληνικό Στρατό.

Μέ αμεσώτερη μάλιστα αντίληψη καί υπευθυνότητα, πού αποτελεί κι ένα ακόμη τεκμήριο πού δέν αφήνει περιθώριο γιά οποιαδήποτε αμφισβήτηση, καί δή ατεκμηρίωτη, μάς υπενθυμίζει ο καθ' όλα σεμνός αγωνιστής καί στή συμβολή μερικών «προδρόμων» γενναίων πρωταγωνιστών Ηπειρωτών τής ηρωϊκής γενεάς τού 1912—14, ακόμη καί στίς Μυστικές Υπηρεσίες καί τά Κομιτάτα τής Ηπείρου, ήδη από τίς παραμονές τής απελευθερώσεώς της, τονίζοντας χαρακτηριστικά: «Ατίμητο στολίδι λεβεντιάς μέ υψηλά πατριωτικά ιδανικά καί ασάλευτη πίστη στόν Εθνικόν Αγώνα, ο ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΟΥΤΕΤΣΗΣ προσέφερε ανεκτίμητες υπηρεσίες στήν Ήπειρο καί στό Έθνος, σέ συνεργασία μέ τόν μεγάλο πατριώτη Ηπειρώτη, τόν αείμνηστο Ιεράρχη ΣΠΥΡΙΔΩΝΑ ΒΛΑΧΟΝ, τόν Σουλιώτη Υπολοχαγό τού τότε Ελληνικού Στρατού, Στρατηγό ΔΗΜ. ΜΠΟΤΣΑΡΗΝ, τόν επιζώντα παλαίμαχον πρεσβύτην πατριώτην ΑΘΑΝ. ΤΣΕΚΟΥΡΑΝ, τόν αείμνηστο ΑΛΕΞ. ΛΕΒΑΔΕΑ και ίάλλους ακραιφνείς πατριώτες».

Ακόμη όμως εντονώτερη καί θετικώτερη ήτο η συμβολή τού νεαροῦ τότε Πέτρου Ζήκα στόν επακολουθήσαντα Αυτονομιακόν Αγώνα τής Βορείου Ηπείρου τό 1914.

Δέν εδίστασε, όπως καί άλλοι μαθητές καί σπουδαστές, νά εγκαταλείψει τήν οικογενειακή θαλπωρή καί τίς σπουδές, προκειμένου νά ενταχθεί στόν Ιερό Λόχο τών «Προσκόπων» μαθητών τής γεραράς Ζωσιμαίας Σχολής Ιωαννίνων καί νά μεταβεί στή μαχομένη Αυτόνομη (Βόρειο) Ήπειρο, νά συναγωνισθεί γιά τόν υπέρ πάντων Αγώνα.

Ιδού, ενδεικτικά, πώς ο ίδιος τονίζει σχετικά, επισημαίνοντας μάλιστα καί συμμαθητές του συναγωνιστές ονομαστικά:

«Περί τούς 60 μαθηταί τών δύο μεγαλυτέρων τάξεων τού Γυμνασίου τής Ζωσιμαίας Σχολής Ιωαννίνων υπήκοντες εις τήν φωνήν τής αγωνιζομένης Πατρίδος, απετέλεσαν τόν Ιερόν Λόχον, μέ επικεφαλής τόν Καθηγητήν τής Σωματικής Αγωγής Παπαδάκην, καί αφού οπλίσθησαν καί ησκήθησαν καταλλήλως έφθασαν λάθρα, περί τά τέλη τού Φεβρουαρίου 1914 εις τό Αργυρόκαστρον, όπου εγένοντο ενθουσιωδώς δεκτοί. Μεταξύ τών Ιερολοχιτών μαθητών περιελαμβάνοντο οι κατόπιν Στρατηγοί Ι. Βογάς καί Πέτρος Παπαηλία Ζήκας, ο Θεόδωρος Τζώρτζης, ο δημοσιογράφος Φάνης Τζάλλας, οι Χρ. Ζωίδης, Εμμ. Κιτσώνας (εκ Πωγωνιανής), Γ. Παπαχριστοδούλου, Α. Παπαγεωργίου, Ν. Χαρίτος, Ι. Χασατπίδης, Κ Γύρας, Θεοχ. Παπαγεωργίου, Αγησ. Σακελλαρίδης, Ιω. Σαγγούνας, Θεοφ. Τσάρας, Ι. Μπέττος καί λοιποί, τών οποίων μάς διαφεύγουν τά ονόματα.

Οι μαθηταί ιερολοχίται κατ' αρχήν μετέβησαν εις τόν καθεδρικόν Ναόν Αργυροκάστρου, ίνα επικαλεσθούν τάς ευχάς τού Μητροπολίτου Βασιλείου. Ο αείμνηστος Βασίλειος, βαθύτατα συγκεκινημένος, απηύθυνε θερμόν χαιρετισμόν πρός τήν νεότητα, η οποία έσπευσε νά αγωνισθή διά τήν Ελευθερίαν τής Πατρίδος. Τήν επομένην παρουσιάσθησαν εις τόν Πρόεδρον τής Προσωρινής Κυβερνήσεως Γ. Ζωγράφον, εντός τού περιβόλου τής Μητροπόλεως. Η σχετική τελετή έγινε μετά τήν Θείαν Λειτουργίαν, οπότε παρετάχθησαν οὐτοι... καί δι' ολίγων προσεφώνησαν εκ μέρους τής ομάδος ο αείμν. Αριστοφάνης Τζάλλας, εκ δέ όλων ο Γυμναστής Παπαδάκης... Ο δέ Ζωγράφος, συγκινηθείς αντεφώνησε. Ο Ιερός Λόχος ετέθη εις τήν διάθεσιν τού υπό τόν Συντ)ρχην Μπότσαρην Αθ., Φρούραρχον Αργυροκάστρου καί εχρησιμοποιήθη διά τήν τιμητικήν φρουρησιν τών Υπουργείων τής τότε Κυβερνήσεως, διά περιπολίας καί τήν τήρησιν τής τάξεως εν τή πόλει.

Οι Ιερολοχίται προσέφερον σημαντικές υπηρεσίες εις τον αγώνα τής Αυτονόμου Ηπείρου. Εκτός τών άλλων υπηρεσιών των, εχρησιμοποιούντο καί διά προπαγανδιστικούς σκοπούς. Ενεφανίζοντο ως παράδειγμα πατριωτισμού, απεστέλλοντο εις τάς Μονάδας τού Ελληνικού Στρατού καί επετύγχανον τήν απόδρασιν καί κατάταξιν εις τόν εθελοντικόν Στρατόν τής Αυτονόμου ολοκλήρων Τμημάτων τού Τακτικού Ελληνικού Στρατού μετά Αξιωματικών των. Επίσης, επεσκέπτοντο μαχομένας Μονάδας τού Στρατού τής Αυτονόμου Κυβερνήσεως καί ενεθάρρυνον τούς αγωνιστάς.

Περί τά μέσα Απριλίου 1914, πρό τής λήξεως τού Αγώνος καί κατόπιν επιμόνου εκκλήσεως τής Δ)νσεως τής Ζωσιμαίας Σχολής, ο Ιερός Λόχος (τών μαθητών) διετάσσετο υπό τής Κυβερνήσεως Αυτονόμου Ηπείρου νά επανέλθη εις τά μαθητικά εδώλια, αφού εξεπλήρωσε τόν προορισμόν του καί τό πρόν τήν κινδυνευουσαν τότε Πατρίδα καθήκον του».

Παρέλαβαν μάλιστα καί σχετικό ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΟΝ, όπως τό παρακάτω τού ΠΕΤΡΟΥ ΖΗΚΑ (ΠΑΠΑΗΛΙΑ):

«ΑΥΤΟΝΟΜΟΣ ΗΠΕΙΡΟΣ
ΤΟ ΦΡΟΥΡΑΡΧΕΙΟΝ
ΑΡΓΥΡΟΚΑΣΤΡΟΥ

Πιστοποιεί, ότι ο Ιερολοχίτης τού σώματος τών μαθητών τής Ζωσιμαίας Σχολής, Πέτρος Παπαηλίας Ζήκας υπηρέτησε προθύμως καί πιστώς καί επεδείξατο εξαίρετον διαγωγήν μέχρι σήμερον, ότε, αποφάσει τής Αυτονόμου Κυβερνήσεως, μεταβαίνει εις Ιωάννινα.

Εν Αργυροκάστρω τή 1.4.14
Ο Φρούραρχος
(Τ.Σ. Υπογρ.)
ΑΘ. ΜΠΟΤΣΑΡΗΣ»

Καί γράφει σέ σχετική επιστολή του, ο άξιος αγωνιστής Ζήκας:

«Οι σπουδασταί τού Ιερού Λόχου επιζητούν δι' εμού τήν αναγνώρισιν τού εγχειρήματός των, ως σπανίας πράξεως απορρεούσης από ψυχικήν έκφρασιν πατριωτικού αισθήματος, πού αξίζει ιστορικής δικαιώσεως».

Τά σύντομα καί απέριττα αυτά κείμενα αποτελούν καί αδιαμφισβήτητα τεκμήρια περί υψηλού βαθμού φιλοπατρίας τού λαμπρού εκείνου νέου — όπως καί τών λοιπών συμμαθητών καί συναγωνιστών του — καθώς καί τής συμβολής τους στούς απελευθερωτικούς εκείνους αγώνες τής Ηπείρου (1912—13) καί στή συνέχειά τής Αυτονόμου Ηπείρου (1914).

Τέτοια, πάντως, παραδείγματα οφείλει καί η Πολιτεία νά τιμά καί προβάλλει πρός ανάλογη μίμηση καί στήν εκάστοτε νέα γενεά, πολύ περισσότερο σήμερα, πού — υπαιτιότητι ίσως καί ημών τών μεγαλυτέρων, αλλά καί αυτής τής Πολιτείας — μέ πολλά άλλα, συνήθως, ασχολούνται.

ΑΠ. ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ

Τό Βορειοπειρωτικό έπος

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από τη 1η σελίδα

τόν Έλληνα στρατιώτη.

Από τότε, ουσιαστικά, η Ιταλία κατάντησε γερμανικό προτεκτοράτο κι ο Μουσολίνι σέ αξιοθρήνητο θύμα τού ιμπεριαλιστικού του ονείρου.

Ακολούθησε η γερμανική επίθεση τήν Άνοιξη τού 1941. Τά μεγαλεπήβολα βέβαια ο

ΜΕΓΑΛΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟ ΖΑΠΠΕΙΟ

«Γιάννινα, χθές, σήμερα, αύριο»

ΓΙΑΝΝΙΝΑ. 12)10

Μέ τήν επωνυμία «ΓΙΑΝΝΙΝΑ, ΧΘΕΣ, ΣΗΜΕΡΑ, ΑΥΡΙΟ» θά πραγματοποιηθεί στίς αίθουσες τού Ζαππείου Μεγάρου στήν Αθήνα, τούς προσεχείς μήνες, εκδήλωση πού σκοπό έχει τήν τουριστική αναβάθμιση καί ανάπτυξη τού Νομού, τήν ώθηση τού εμπορίου, τήν προβολή τής τοπικής παραγωγής, τών πολιτιστικών δραστηριοτήτων καί τής ιστορικής καί πνευματικής κληρονομιάς τού τόπου μας.

Η απόφαση πάρθηκε πρόσφατα στή Νομαρχία Ιωαννίνων, όπου οι παραγωγικοί καί πνευματικοί φορείς τής πόλης συγκεντρώθηκαν, ύστερα από πρόσκληση τού Νομάρχη κ. Ευάγγ. Χαραλαμπίδη. Ανταλλάχθηκαν διάφορες απόψεις καί οριστικοποιήθηκε τό πλάνο τής εκδήλωσης, πού χωρίστηκε σέ τέσσερις τομείς:

— Εμπορική πτέρυγα μέ υπεύθυνους τό Εμπορικό Επιμελητήριο καί τό παράρτημα τού ΕΟΜΜΕΧ στήν πόλη μας.

— Τουριστική πτέρυγα μέ υπεύθυνους τόν ΕΟΤ τής πόλης καί τόν Σύλλογο Ξενοδόχων Ιωαννίνων.

— Πολιτιστική πτέρυγα μέ υπεύθυνους τήν Πανηπειρωτική Ομοσπονδία Πολιτιστικών καί Πνευματικών Φορέων.

— Ιστορική πτέρυγα μέ υπεύθυνους τήν ΕΗΜ καί πνευματικούς φορείς τής πόλης.

Εκπρόσωποι τών παραπάνω φορέων θά αποτελέσουν τήν Συντονιστική Επιτροπή υπό τήν προεδρία τού κ. Νομάρχη. Οικονομικός φορέας τής εκδήλωσης ορίστηκε η Νομαρχία Ιωαννίνων στήν οποία ανατέθηκε καί η γραμματειακή υποστήριξη.

Αξίζει νά σημειωθεί ότι σέ σχετική απόφαση πού έχει υπογραφεί από τόν κ. Νομάρχη, επίτιμος Πρόεδρος τής εκδήλωσης είναι ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών κ. Σεραφείμ, συμμετέχουν οι Δήμοι τού Νομού καί ακολουθεί μιά σειρά από Ηπειρωτικούς φορείς καί Ηπειρώτες τής διασποράς όπως ο κ. Μαντζίκας Ελευθέριος, η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδος καί άλλοι, πού εκδήλωσαν ήδη έντονο ενδιαφέρον συμμετοχής στήν πανγιαννιώτικη αυτή κίνηση.

Τά Γιάννινα τίμησαν τόν Χρήστο Κατσάρη

Τά αποκαλυπτήρια προτομής τού αειμνήστου δωρητή τού Δήμου Ιωαννιτών Χρήστου Κατσάρη έγιναν τήν Κυριακή 30 Σεπτεμβρίου στό Πάρκο πού κατασκευάστηκε στήν παραλίμνιο (περιοχή «Σκάλας») μέ χρήματα τής δωρεάς του.

Στήν τελετή παραβρέθηκε η σύζυγος τού Χρ. Κατσάρη, οι τοπικές Αρχές καί πολλοί Γιαννιώτες.

Μέ τή δωρεά Κατσάρη θά επεκταθεί τό Πάρκο μέχρι τά Σφαγεία, όπου θά κατασκευαστεί καί Μουσείο Βοτανικής καί θά γίνει διαμόρφωση τής παραλιμνίου μέχρι τήν περιοχή Μάτσικα.

Ο Δήμαρχος στήν ομιλία του τόνισε τή σημασία τής προσφοράς τού Χρ. Κατσάρη καί ανέφερε ότι στήν έναρξη καί προώθηση τού έργου συνέβαλαν οι προηγούμενοι Δήμαρχοι κ.κ. Θ. Γεωργιάδης καί Χαρ. Τόλης.

Κυβερνητικό κλιμάκιο επισκέφθηκε τά Γιάννινα

Επίσκεψη κυβερνητικού κλιμακίου πραγματοποιήθηκε στίς 23 Σεπτεμβρίου στά Γιάννινα, αποτελούμενο από τόν υπ. Εσωτερικών κ. Σωτήρη Κούβελα καί τήν υφυπουργό Παιδείας κ. Κέλυ Μπουρδάρα.

Στά πλαίσια τής επίσκεψης τού κυβερνητικού κλιμακίου πραγματοποιήθηκε ανοικτή συγκέντρωση στήν αίθουσα τής Ζωσιμαίας Παιδαγωγικής Ακαδημίας στήν οποία παρέστησαν οι τοπικές αρχές, εκπρόσωποι παραγωγικών τάξεων, υπηρεσιακοί παράγοντες καί πλήθος κόσμου.

Ο κ. Κούβελας αναφέρθηκε στό μέχρι τώρα κυβερνητικό έργο καί στή σημασία τών μέτρων γιά τήν ανόρθωση τής οικονομίας. Ακολούθως, ο Νομάρχης Ιωαννίνων αναφέρθηκε στίς ιδιαιτερότητες πού παρουσιάζει ο Νομός Ιωαννίνων στά αναπτυξιακά προγράμματα, τίς προοπτικές καί δυνατότητες ανάπτυξης τού Νομού, στούς τομείς Γεωργία - Κτηνοτροφία, Δάση, Ορεινός πλούτος, Ενέργεια, Τουρισμός κλπ.

Μίλησε επίσης η κ. Μπουρδάρα, αναφερόμενη στίς αποφάσεις τής Κυβέρνησης γιά τήν παιδεία. Ακολούθησε διάλογος μέ ερωτήσεις στό κυβερνητικό κλιμάκιο από βουλευτές τού Νομού, Νομαρχιακούς Συμβούλους, Δημάρχους, Προέδρους καί ιδιώτες.

ΖΗΤΟΥΝ ΤΗΝ ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΑΣ

Ο Ιερός Ενοριακός Ναός Π. Πεντέλης, Πρ. Ηλίας καί Άγιος Σεραφείμ, βρίσκεται υπό ανέγερση.

Τό Εκκλησιαστικό Συμβούλιο καί οι κάτοικοι Π. Πεντέλης σάς απευθύνουμε τήν θερμή μας παράκληση πρός ενισχυση τής αποπερατώσεως τού Ιερού αυτού έργου.

Ο αριθμός λογαριασμού είναι: Εθνική Τράπεζα Χαλανδρίου 178 - 558030 - 72.

Μέ θερμές ευχαριστίες καί αγάπη Θεού.

⁂

Μέ μεγάλη ευχαρίστηση δημοσιεύουμε τήν πιό πάνω έκκληση καί, βασιζόμενοι στά φιλάνθρωπα αισθήματα τών συμπατριωτών, παρακαλούμε όσους μπορούν, ν' ανταποκριθούν στό θεάρεστο αυτό έργο.

Τό «Η.Μ.»

ΝΕΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ

Νέοι άνθρωποι, έμπειροι καί ειδικοί, πού αναμένεται νά δώσουν νέα όψη στά νοσούντα νοσοκομεία μας, τοποθετούνται στά νέα Διοικητικά Συμβούλιά τους. Μέ απόφαση πού δημοσιεύθηκε στήν Εφημερίδα τής Κυβερνήσεως, τά νέα Δ.Σ. στά νοσοκομεία Ιωαννίνων έχουν ως εξής:

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ: Δ. Λώλης, καθηγητής Πανεπιστημίου, πρόεδρος, Κλ. Παπαστύλος, επιχειρηματίας αντιπρόεδρος. Μέλη: Ν. Καλανταρίδης πολιτικός μηχανικός, Γρ. Αντωνιάδης καθηγητής Πανεπιστημίου, Μ. Κολέμπας μηχανικός ηλεκτρολόγος, Αγγελική Τσάρα ιατρός, Ελισάβετ Παπαδημητρίου νοσηλεύτρια.

ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΑ: Στ. Σιαφάκας, πρόεδρος, Γ. Τσανάδης, ιατρός, αντιπρόεδρος. Μέλη: Γ. Σκούτας οικονομολόγος, Π. Θωμάς έμπορος, Βασ. Ναυρόζογλου ιατρός.

ΑΠΕΧΩΡΗΣΕ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΚΛΑΔΟΥ Ο κ. ΘΕΟΔ. ΜΕΚΑΛΗΣ

Μετά από 35ετή ευδόκιμη θητεία σ' όλες τίς βαθμίδες τής Δικαιοσύνης, αποχώρησε τής υπηρεσίας, λόγω ορίου ηλικίας, ο εκλεκτός συμπατριώτης Γιαννιώτης, κ. Θεόδωρος Μέκαλης.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΟΥ '40 ΣΤΗΝ ΠΩΓΩΝΙΑΝΗ

Ο Φιλεκπαιδευτικός - Λαογραφικός Πολιτιστικός Σύλλογος Πωγωνιανής στά πλαίσια εκδηλώσεων γιά τά 50 χρόνια από τήν 28η Οκτωβρίου 1940 οργανώνει συνάντηση τών παλαιών μαθητών τού Γυμνασίου πού φοιτούσαν τήν ημέρα εκείνη στό Γυμνάσιο Πωγωνιανής καί δοκίμασαν τήν περιπέτεια τής φυγής.

Καλεί όλους τούς τότε μαθητές νά επικοινωνήσουν μέ τόν Σύλλογο στήν Πωγωνιανή, στέλνοντας τή διεύθυνσή τους γιά νά ενημερωθούν.

ΠΡΟΣΚΛΗΤΗΡΙΟ ΣΤΙΣ ΔΡΥΜΑΔΕΣ

Γιά τά 50 χρόνια τού '40 η Κοινότητα Δρυμάδων θά οργανώσει εκδήλωση στό χωριό καί στό φυλάκιο γιά τούς μαχητές πού βρέθηκαν στήν περιοχή Δρυμάδων τήν πρώτη μέρα τού πολέμου. Καλεί όσους βρέθηκαν τήν 28η Οκτωβρίου 1940 στό φυλάκιο Δρυμάδων καί στά γύρω σημεία στηρίξεως τού Λόχου Παπακώστα νά επικοινωνήσουν μέ τήν Κοινότητα καί νά στείλουν τά ονόματα όσων θυμούνται απ' αυτούς πού συνυπηρετούσαν εκεί αυτή τή μέρα.

Η ζωή στήν Ήπειρο

Έργα προόδου πού έγιναν καί προβλήματα πού ζητούν άμεση λύση

Υλοποιούνται εκκρεμείς συμβάσεις γιά έργα 320 εκ. στό Ν. Ιωαννίνων

Μέ απόφαση τού υπουργού Εσωτερικών κ. Κούβελα, τού υπουργού Προεδρίας τής Κυβερνήσεως κ. Έβερτ καί τής εκ πέντε υπουργών Ειδικής Επιτροπής καί κατ' εξαίρεση τού μέτρου αναστολής τών διορισμών τού πάσης φύσεως προσωπικού σ' ολόκληρο τό Δημόσιο Τομέα καί τούς ΟΤΑ ενεκρίθη η πρόσληψη τού απαιτουμένου προσωπικού γιά τήν υλοποίηση τών δύο προγραμματικών Συμβάσεων πού είχαν υπογραφεί από τά υπουργεία Πολιτισμού καί Δημοσ. Έργων καί πού εκκρεμούσαν απότό έτος 1989, συνολικού προϋπολογισμού τρια κοσίων είκοσι εκατομμυρίων δραχμών.

Έτσι γίνεται πράξη: Η προοδευτική αναστήλωση τού Αρχαίου Θεάτρου Δωδώνης, η λειτουργία Σχολής ειδικευμένων λιθοξόων γιά τή διατήρηση τής παραδοσιακής τεχνικής στήν κατεργασία τής πέτρας, η αποκατάσταση τών μνημείων πού γειτνιάζουν μέ τό Βυζαντινό Μουσείο Ιωαννίνων καί ίδρυση εργαστηρίου Παραδοσιακής Αργυροχοΐας στά Γιάννινα.

Εγκαινιάστηκε στά Δερβίζιανα τό Κέντρο Πληροφορικής

Από τή Γ.Γ. Περιφέρειας Ηπείρου ανακοινώνεται ότι, ο Γ.Γ. Περιφέρειας Ηπείρου κ. Αλέξανδρος Βραδής, τό Σάββατο 22.9 καί ώρα 2.30 μ.μ. εγκαινίασε στά Δερβίζιανα, περιοχής Λάκκας Σουλίου, τό Κέντρο Πληροφορικής πού εγκαταστάθηκε σέ ειδικά πρός τούτο διαμορφωμένο κτίριο, παρουσία τού προέδρου τής Κοινότητας καί τών λοιπών αρχών τής περιοχής.

Τό εν λόγω κέντρο χρηματοδοτήθηκε από τό Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) γιά προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης νέων καί ανέργων στό σύστημα πληροφορικής μέ τό ποσό τών 94.861 ECU γιά τό έτος 1990.

Στό κέντρο εγκαταστάθηκαν 12 ηλεκτρονικοί υπολογιστές καί θά εκπαιδευονται σ' αυτούς νέοι καί άνεργοι τής περιοχής Λάκκας Σουλίου, πού θά συμβάλουν στήν περαιτέρω ανάπτυξή της.

Τό λεωφορείο διασχίζει όλα τά χωριά μας

Απ' τόν Ιούλιο έχει δρομολογηθεί απ' τό ΚΤΕΛ αυτοκίνητο πού περνάει απ' όλα τά χωριά μας Δευτέρα, Τετάρτη καί Παρασκευή. Τίς μέρες αυτές τό δρομολόγιο είναι απ' τά χωριά γιά τά Γιάννινα τό πρωί κι απ' τά Γιάννινα γιά τά χωριά τίς πρώτες απογευματινές ώρες.

Αρκετά εξυπηρετικό γιά τούς διαμένοντες αλλά καί γιά ξενιτεμένους. Τούς παίρνει τό πρωί απ' τήν... πόρτα πού λέει ο λόγος καί το απόγευμα τούς κατεβάζει πάλι στήν πόρτα τους.

Γι' αυτό καί θά πρέπει νά συνεχιστεί.. Μόνο θά πρέπει ταυτόχρονα νά συντηρείται καί νά επισκευάζεται ο δρόμος πού διασχίζει τό λεωφορείο δηλαδή από Κωτσήτσι, Φορτώσι, Πάτερο, Καλέντζι. Αν σιγά - σιγά ασφαλτοστρωθεί τότε θά είναι πιό καλά γιά όλους, καί επιβάτες καί αυτοκίνητο. Τό ευχόμαστε.

(Από τά «Νέα τών Κατσανοχωρίων»)

Ο κ. Νομάρχης επισκέφθηκε τό Μέτσοβο

Πρόσφατα ο Νομάρχης Ιωαννίνων κ. Ευάγγελος Χαραλαμπίδης επισκέφθηκε τό Μέτσοβο καί ειδικότερα όλες τίς δημόσιες υπηρεσίες πού εδρεύουν εκεί καί εξέτασε ζητήματα καλύτερης λειτουργίας τών υπηρεσιών αυτών.

Αποπεράτωση Δασικών έργων

Από τή Δ)νση Δασών Ιωαννίνων ανακοινώνεται ότι αποπερατώθηκαν τά εξής έργα:

— Επισκευή ποτίστρας στήν Κοινότητα Κουκουλίου δρχ. 300.000.

— Συνέχιση δρόμου πρός Ορνιολάγκαδο Χουλιαράδων δρχ. 1.300.000.

— Αποπεράτωση παραλλήλου τοίχου στήν Ηλιόκαλη δρχ. 1.500.000.

— Αποπεράτωση φράγματος καί κατασκευή νέου εις τούς χειμάρρους Κοινότητας Μονολιθίου δρχ 2.500.000.

— Αποπεράτωση φράγματος καί κατασκευή νέου στήν Κοινότητα Αρετής δρχ. 2.000.000.

— Διάνοιξη δρόμου προσπέλασης καί κατασκευή φράγματος σέ χείμαρρο Δραμεσιών δρχ. 2.000.000.

— Κατασκευή φραγμάτων στό Άνω καί Κάτω Κουκλέσι δρχ. 3.000.000.

— Συνέχιση δρόμου από Αγίους Αποστόλους πρός Βαθύπεδο δρχ. 1.300.000.

— Επισκευή ομβροδεξαμενής στήν Κοινότητα Φαραγγίου δρχ 400.000.

Γιά τόν Εθν. Δρυμό Βίκου Αώου

Μέ τήν απόφαση τής Δ)νσεως Δασών νά διορίσει τρείς εργάτες γιά τήν καθαριότητα τού εθνικού δρυμού Βίκου Αώου, εκφράζουμε τήν διαφωνία μας. Επειδή ελπίζουμε ότι υπάρχει κάποιο ενδιαφέρον από μέρους τής πολιτείας γιά τήν προστασία τού δρυμού, λέμε ότι δέν αρκεί η πρόσληψη τών εργατών αυτών μόνο γιά τρείς μήνες γιατί έτσι δέν θά γίνει ολοκληρωμένη καθαριότητα τής χαράδρας.

Γιά νά επιτευχθεί αυτό πρέπει νά προσληφθούν όχι τρείς αλλά περισσότεροι εργάτες σέ μόνιμη βάση, οι οποίοι νά είναι καί φύλακες τού εθνικού δρυμού.

Καθημερινά αυξάνεται ο αριθμός τών επισκεπτών. Εύκολα λοιπόν αντιλαμβάνεται κανείς πόσο απαραίτητη είναι η φύλαξη τού δρυμού, όσο καί η καθαριότητα, από πολύ προσωπικό.

(Από τά «Νέα τής Κόνιτσας»)

Έργο — Σταθμός γιά τήν Άρτα

Ο βιολογικός καθαρισμός τών λυμάτων έργο σταθμός γιά τήν πόλη, τήν υγεία καί τό περιβάλλον, ολοκληρώνεται. Τά έργα πολιτικού μηχανικού βρίσκονται στό στάδιο αποπεράτωσης καί ήδη άρχισε η εγκατάσταση τού μηχανολογικού εξοπλισμού. Η χρηματοδότηση γιά φέτος είναι 350 εκατομ. Ο βιολογικός καθαρισμός θά πρέπει νά λειτουργήσει μέσα στό 1991 μέ τή σύνδεση τού 1)5 τού δικτύου πού έχει ήδη κατασκευασθεί. Ο κανονισμός λειτουργίας τού δικτύου αποχέτευσης είναι έτοιμος καί μπορούν οι κάτοικοι τών περιοχών τών οποίων τό δίκτυο είναι έτοιμο, αφού έλθουν σέ συνεννόηση μέ τήν ΔΕΥΑΑ, νά συνδέσουν τά ακίνητά τους.

Παράλληλα, θά πρέπει νά συνεχιστεί η κατασκευή τού υπόλοιπου αποχετευτικού δικτύου τής πόλης.

(Από τήν συνάδελφο «Αρτηνή Ευθύνη»)

Κατασκευή πλατείας στό Μάζι Κονίτσης

Άρχισαν οι εργασίες γιά τήν δημιουργία νέας πλατείας στήν κοινότητα Μαζίου. Σύμφωνα μέ τή μελέτη προβλέπεται νά γίνει μιά πολύ μεγάλη όσο καί ωραία πλατεία, άξια τών κατοίκων της.

Η παραπάνω κοινότητα έχει ομολογουμένως ανάγκη μιά τόσο μεγάλη πλατεία γιατί είναι ένα από τά πιό μεγάλα κεφαλοχώρια τής επαρχίας μέ νέους καί νέες πού μένουν μόνιμα στό χωριό τους.

Ένα πρόσθετο στοιχείο ευεργετικό γιά τήν πλατεία, είναι καί η σωστή επιλογή θέσεως, πού βρίσκεται πλησίον τού δρόμου καί δίπλα από τό ανεγειρόμενο Πνευματικό Κέντρο τού χωριού.

Ο νέος Νομάρχης Άρτας

Ο νέος Νομάρχης Άρτας κ. Ευάγγελος Ζαπριάνος επισκέφθηκε τρείς φορές τό χωριό μας καί παραβρέθηκε σέ δύο από τίς πολιτιστικές εκδηλώσεις τού χωριού μας.

Τήν τελευταία φορά φιλοξενήθηκε στό Αρχοντικό τού Αριστοτέλη Κατσαούνη γιά δύο μέρες καί έτσι δόθηκε η ευκαιρία στά μέλη τού Δ.Σ. τού Συλλόγου μας νά τόν επισκεφθούμε, νά γνωριστούμε καλύτερα καί νά τόν ενημερώσουμε γιά τά διάφορα προβλήματα τού χωριού μας καί τής γύρω περιοχής.

Από όλα τά θέματα τό κύριο καί επείγον θέμα είναι η έγκριση δαπάνης περίπου 1.000.000 δρχ. γιά την τοποθέτηση σωληνώσεως από τό νεοκατασκευασθέν γιά τό Βουργαρέλι φρεάτιο απομάστευσης στό δίκτυο ύδρευσης από τό νερό τού Βρυζοκάλακου, μέχρι τήν πηγή, από τήν οποία υδρεύεται τό χωριό μας. Έτσι ελπίζουμε γιά τό επόμενο θέρος νά μήν έχουμε πρόβλημα ύδρευσης τόν Αύγουστο 1991.

Ο κ. Νομάρχης μάς υποσχέθηκε ότι θά κάνει ό,τι καλύτερο μπορεί. Τέλος θά θέλαμε νά επισημάνουμε ότι ο νέος Νομάρχης είναι ένας απλός καί συμπαθής άνθρωπος καί πιστεύουμε ότι είδε τό χωριό μας μέ καλό μάτι καί θά έχει πάντα πολύ καλές προθέσεις γιά τήν επίλυση τών προβλημάτων του, μέσα βέβαια, στά πλαίσια τών κονδυλίων πού διακινούνται γιά παρόμοιους σκοπούς.

(Από το «Βουργαρέλι»)

ΔΙΕΘΝΗ ΙΑΤΡΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Γιά τόν εορτασμό τών 25 χρόνων τού Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Η χειμερινή περίοδος Ιατρικών Συνεδρίων στά Γιάννινα φέτος άρχισε μέ μιά διεθνή συνάντηση, η οποία εντάσσεται στίς εκδηλώσεις γιά τά 25 χρόνια από τήν ίδρυση τού Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Η Ελληνική Ιατρική Εταιρεία τής Νέας Υόρκης καί ο Οργανισμός Κρίκος τών ΗΠΑ επέλεξαν τά Ιωάννινα σάν τόπο τού φετινού ετήσιου Ιατρικού Συνεδρίου τους. Παλαιότερες συναντήσεις έγιναν στό Βόλο, Θεσσαλονίκη, Καβάλα, Κρήτη, Κύπρο καί Ναύπλιο. Οι πρώτες συναντήσεις ξεκίνησαν μέ τήν πρωτοβουλία τού ομογενούς χειρουργού από τή Νέα Υόρκη Δημήτρη Φλέσσα ο οποίος ακούραστα προσέφερε γιά τήν επιτυχία τών συνεδρίων αυτών. Τό φετινό συνέδριο αφιερώνεται στή μνήμη του.

Τό ενδιαφέρον τών ομογενών ιατρών γιά τήν Ιατρική Σχολή είχε ξεκινήσει μέ τόν Δημ. Φλέσσα καί ακόμη συνεχίζεται μέ πρωτοβουλία τού κ. Αντ. Βασίλα. Φέτος δώρησαν τήν ετήσια συλλογή ιατρικών συγγραμμάτων περίπου 1.000 βιβλία, στήν βιβλιοθήκη τής Ιατρικής Σχολής.

ΗΕλληνική Ιατρική Εταιρεία τής Νέας Υόρκης ιδρύθηκε τό 1936 καί από τότε συνεχίζει μιά διαπρεπή παρουσία στόν ιατρικό κόσμο τών ομογενών τής Νέας Υόρκης μέ οργάνωση μηνιαίων σεμιναρίων στά οποία καθηγητές τής Ιατρικής Σχολής τού Πανεπιστημίου Ιωαννίνων ήταν προσκεκλημένοι ετήσιων συμποσίων στήν Νέα Υόρκη, καί στήν χορήγηση υποτροφιών σέ νέους γιά νά συνεχίσουν τίς ιατρικές σπουδές τους.

Ο οργανισμός Κρίκος ιδρύθηκε τό 1974 από Έλληνες επιστήμονες τών ΗΠΑ γιά νά αποτελέσει μιά διασύνδεση, έναν επιστημονικό κρίκο μέ τήν Ελλάδα.

Στήν οργάνωση τού φετινού συνεδρίου συνετέλεσε ο καθηγητής Παθολογίας τής Ιατρικής Σχολής τού Πανεπιστημίου Ιωαννίνων κ. Μουτσόπουλος, ο οποίος είχε τήν επιστημονική φροντίδα τού Προγράμματος.

Διαπρεπείς επιστήμονες - μέλη τών Ιατρικών Σχολών Πανεπιστημίων Ιωαννίνων, Αθηνών, Θεσσαλονίκης, όπως καί Νέας Υόρκης, Μαίρυλαντ, Πίτσμπουργκ κ.ά. ανέπτυξαν τά τελευταία επιτεύγματα στόν Τομέα τους. Ιδιαίτερα η συμμετοχή τών Καθηγητών τής Ιατρικής Σχολής Ιωαννίνων ήταν πλουσία.

Τό φάσμα τών διαλέξεων κάλυψε όλες σχεδόν τίς ειδικότητες παθολογία καρδιολογία, παιδιατρική, μαιευτική, γυναικολογία, χειρουργική, εργαστηριακή ιατρική ως καί τίς βασικές επιστήμες.

Τό συνέδριο άρχισε στήν αίθουσα τής Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών τήν Παρασκευή 14 Σεπτεμβρίου καί συνεχίστηκε μέχρι τήν Κυριακή τό μεσημέρι. Συμμετείχαν 38 ομιλητάι.

25 ΧΡΟΝΙΑ 1964 - 1989 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ

Εξ άλλου, τό Εργαστήριο Μικροβιολογίας τής Ιατρικής Σχολής τού Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, σέ συνεργασία μέ τήν Αμερικανική Εταιρεία Οικολογίας μικροβίων διοργάνωσε τό 15ο Διεθνές Συνέδριο Οικολογίας μικροβίων καί νόσου στά Γιάννινα από 7—9 Σεπτεμβρίου.

Η έναρξη έγινε στό Γιαννιώτικο Σαλόνι καί οι επιστημονικές εκδηλώσεις στήν αίθουσα τής ΕΗΜ.

Στό Συνέδριο έλαβαν μέρος περίπου 200 σύνεδροι, μέ μεγάλη συμμετοχή από τό εξωτερικό, κυρίως από τήν Αμερική, Ιαπωνία, Ινδία, Νότιο Αφρική καί πολλές χώρες τής Ευρώπης.

Σκοπός τού Συνεδρίου ήταν νά φέρει σ' επαφή επιστήμονες μέ κοινά ενδιαφέροντα γιά τίς μικροβιακές νόσους τού ανθρώπου, τού νοσοκομείου αλλά καί τού ευρύτερου περιβάλλοντος. Επίσης νά ερευνηθούν αλλοιώσεις τών χλωρίδων από αντιβιοτικά, χημειοθεραπεία καί διαιτητικές ίνες.

Υπεύθυνος τού Συνεδρίου ήταν η κ. Ευγενία Μπεζιρτζόγλου, επίκουρη καθηγήτρια τής Ιατρικής Σχολής τού Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

⁂

Από τή στήλη αυτή, θέλουμε νά ευχαριστήσουμε θερμά τόν κ. Πρύτανη καί τά μέλη τού Πανεπιστημίου Ιωαννίνων γιά τήν τιμητική πρόσκληση πού έστειλαν στήν εφημερίδα μας, γιά συμμετοχή της στόν πανηγυρικό εορτασμό τών 25 χρόνων τού Πανεπιστημίου μας από 21—27 Οκτωβρίου. Δυστυχώς, γιά λόγους οικογενειακούς, είναι αδύνατη η συμμετοχή μας. Θα καλύψουμε όμως τόν εορτασμό μέ σχετικό ρεπορτάζ.

Ο κ. Ι. ΛΕΚΚΑΣ

Μέ απόφαση τού Υπουργού Εργασίας, πού δημοσιεύθηκε στήν Ε.τ.Κ., ο Ιωάννης Λέκκας διορίστηκε τακτικό μέλος τού Δ.Σ. τού Οργανισμού Εργατικής Εστίας, ως Ειδικός σέ θέματα Κοινωνικής Πολιτικής.

Ο κ. Λέκκας είναι ευρύτερα γνωστός από τήν προηγουμένη επιτυχή δράση του, ως Γενικός Διευθυντής τής Εργατικής Εστίας καί ως Ειδικός Σύμβουλος τού Υπουργείου Εργασίας.

ΜΑΤΑΙΩΝΕΤΑΙ Η ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΣΤΗ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ

Μέ παρέμβαση τού αναπληρωτή υπ. Εθνικής Άμυνας κ. Παπαδόγγονα πρός τή Γενική Τράπεζα, ματαιώνεται η κατάσχεση στό εργοστάσιο τής Μεταλλουργικής Κεφαλοβρύσου, πού είχε αποφασιστεί λόγω χρεών καί η λειτουργία της θά συνεχιστεί ομαλά.

250 ΕΚΑΤ. ΓΙΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΑΡΤΑ

ΑΡΤΑ.—

Πίστωση ύψους 250 εκατ. δραχμών θά διατεθεί από τό φετινό πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων γιά τή βελτίωση τών στεγαστικών συνθηκών τών σχολείων τής Α)βάθμιας καί Β)βάθμιας Εκπαίδευσης στό Νομό Άρτας.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Γιά κατασκευή έργων σέ Δήμους τής Ηπείρου

ΓΙΑΝΝΙΝΑ, 20) 9.—

Από τήν Γεν. Γραμματεία Περιφέρειας Ηπείρου ανακοινώθηκε ότι:

Τό υπουργείο Εσωτερικών στά πλαίσια τής διακηρυγμένης κυβερνητικής πολιτικής κατά τήν κατάρτιση τού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων 1990 αρμοδιότητάς του, έθεσε ως βασικό στόχο, τήν αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση τών αναγκών ύδρευσης, προστασίας τού περιβάλλοντος καί αναβάθμισης τής ποιότητας ζωής στό χώρο τών Δήμων καί Κοινοτήτων τής χώρας.

Γιά τό σκοπό αυτό, καταρτίστηκε ένα εκτεταμένο πρόγραμμα χρηματοδότησης, πού αποτελείται από δύο τομείς:

● Τόν τομέα Ύδρευσης — Αποχέτευσης, όπου έχουν περιληφθεί 130 έργα καί 18 μελέτες συνολικού προϋπολογισμού 91,1 δις δρχ., ενώ γιά τό 1990 προβλέπεται η διάθεση πιστώσεων ύψους 20,1 δις δρχ.

● Τόν τομέα Διαχειρίσεως Απορριμμάτων, στόν οποίο περιλήφθηκαν 69 έργα συνολικού προϋπολογισμού 3,8 δις δρχ. καί πιστώσεων γιά τό 1990 ύψους 1,2 δρχ.

Μέσα στά ανωτέρω πλαίσια έχουν περιληφθεί τά εξής έργα:

ΔΗΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΤΩΝ:

— Απαχέτευση καί βιολογικός καθαρισμός προϋπολογισμού 1,8 δις δρχ. καί πίστωσης 1990 μέ ποσό 490 εκατ. δρχ. (συνεχιζόμενο).

— Αγωγός διάθεσης λυμάτων πόλης Ιωαννίνων, προϋπολογισμού 300 εκατ. δρχ. καί πίστωσης 1990 μέ ποσό 150 εκατ. δρχ. (συνεχιζόμενο).

— Συμπληρωματικά έργα απαχέτευσης, προϋπολογισμού 1.355.000.000 δρχ. καί πίστωσης 1990 μέ ποσόν 200 εκατ. δρχ. (συνεχιζόμενο).

— Κατασκευή αποχετευτικού δικτύου προϋπολογισμού 6,5 δις δρχ. καί πίστωσης 1990 μέ ποσόν 100 εκτα. δρχ.

ΔΗΜΟΣ ΑΡΤΑΣ:

— Αποχέτευση, προϋπολογισμού 1,5 δις δρχ. καί πίστωσης 1990 μέ ποσόν 350 εκατ. δρχ. (συνεχιζόμενο).

ΔΗΜΟΣ ΠΡΕΒΕΖΑΣ:

— Απαχέτευση Πρέβεζας, προϋπολογισμού 1,5 δις δρχ. καί πίστωσης 1990 μέ ποσό 300 εκατ. δρχ. (συνεχιζόμενο).

— Έργα καί εξοπλισμός χώρου υγειονομικής ταφής απορριμμάτων προϋπολογισμού 26 εκατ. δρχ. καί πίστωσης 1990 μέ ποσό 6 εκατ. δρχ. (συνεχιζόμενο).

Δ. ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ:

—Οργάνωση απορριμμάτων προϋπολογισμού 5 εκατ. δρχ. καί πίστωσης 1990 2 εκατ. δρχ. (συνεχιζόμενο).

ΝΟΜ. ΤΑΜΕΙΟ:

— Επιχορήγηση Νομ. Ταμείου γιά έργα ύδρευσης Κοιν. Μουργκάνας, προϋπολογισμού 50 εκατ. δρχ. καί πίστωσης 1990 μέ ποσόν 20 εκατ. δρχ. (συνεχιζόμενο).

Ευρεία σύσκεψη γιά τόν εμπλουτισμό τής Λίμνης

ΓΙΑΝΝΙΝΑ. 5)10

Υπό τήν προεδρία τού Νομάρχη Ιωαννίνων κ. Ευ. Χαραλαμπίδη, πραγματοποιήθηκε σύσκεψη πού διοργάνωσε ο Δήμος Ιωαννιτών μέ θέμα τόν υδάτινο εμπλουτισμό τής λίμνης.

Παραβρέθηκαν ο Μητροπολίτης Ιωαννίνων κ. Θεόκλητος, ο βουλευτής κ. Κ. Ρήγας, εκπρόσωποι τών Επιμελητηρίων, τού Πανεπιστημίου, αρμόδιοι φορείς, υπηρεσιακοί παράγοντες κ.ά.

Στό πρόβλημα τής λίμνης αναφέρθηκαν στίς ομιλίες τους ο Γ.Γ. Περιφέρειας Ηπείρου κ. Αλ. Βραδής, ο Νομάρχης κ. Ευ. Χαραλαμπίδης καί ο δήμαρχος κ. Φ. Φίλιος, τονίζοντας τήν ανάγκη οριστικής λύσης τού προβλήματος.

Ακούστηκαν διάφορες προτάσεις καί, ειδικότερα, έγινε ανάπτυξη πρότασης τής Δ.Ε.Η., πού προβλέπει τήν μεταφορά νερού από τήν τεχνητή λίμνη Μετσόβου, μέσω σήραγγας, πού θά γίνει στό Δρίσκο.

Αποφασίστηκε νά συγκροτηθεί ολιγομελής επιτροπή από ειδικούς εμπειρογνώμονες από τή Γ.Γ. Περιφ. Ηπείρου, Νομαρχία, Δήμο, ΔΕΗ, ΤΕΕ, Πανεπιστήμιο, έργο τής οποίας θά είναι νά συγκεντρώσει τό υλικό πού υπάρχει γύρω από τόν εμπλουτισμό τής λίμνης (μελέτες, πορίσματα ημερίδων κ.λπ.) καί μέχρι τά μέσα Νοεμβρίου νά καταθέσει συγκεκριμένη τεχνο - οικονομική πρόταση, πού θά υποβληθεί σάν πανγιαννιώτικο αίτημα στήν κυβέρνηση, γιά χρηματοδότηση από τό 1991 γιά τήν κατασκευή ενός μεγάλου έργου τής τάξεως τών 5 - 6 δισεκατομμυρίων δρχ., ενώ παράλληλα νά προωθηθεί η νομοθετική ρύθμιση τής ίδρυσης φορέα διαχείρισης καί προστασίας τής λίμνης.

Τέλος, τονίσθηκε ότι άμεσα πρέπει νά παρθούν διάφορα μέτ